ULUS

ON ALTINCI YIL. No: 4865

Adımız, andımızdır.

11, ŞUBAT 1935 PAZARTESİ

Her yerde 5 kuruş

Viyana, 10 (A.A.) — Dün saat on beşte Viyana üzerinde haçlarını gösterecek kadar aşağıdan uçan bir alman tayyaresi Başbakanlık binası üstünde dolaşmıştır. Geçen hafta da gene bir alman tayyaresi yüz metreden aşağı bir mesafede uçmuştu.

Gündelik

KADIN SAYLAV OLDUKTAN SONRA...

Soysal varlığımızda yaptığımız devrimler kadının erkekle her bakımdan denk haklar almasiyle en olgun biçimini bulmuştur. Artık göğsümüzü gererek derin bir kıvancla söyliyebiliriz ki bugünkü türk kurumu tipi, en ileri ve en ülkülü bir kurum tipidir. Çünkü kurumumuzun ana prensipleri geçmişin baskısı altında doğmaktan ziyade bilginin yüksek temellerinden hız alıyor. Buna göre türk kurumu bugünkü biçimile büsbütün patriyarkal (*) aile esasını yıkmış ve konjügal aile diriliğine girmiştir. Artık kadın soysal iş bölümlerine erkekten hiç ayırd edilmiyecek bir durumla karışmış bulunuyor. Her kurumun kendisine göre soysal bir yüzü vardır. Soysal biçimin bütün incelikleri bu ana yüze göre bir biçim ve renk alır. Patriyarkal ailede erkeğin sonsuz bir gücü vardı. Onun her buyruğu ve her dileği, kadın da içinde olduğu halde, bütün aile tarafından yapılırdı. Roma imparatorluğu çağında son ününü bulan erkek gücü gittikçe devletin güresi ve dileği karşısında eriyordu. Son medenî yasalar artık patriyarkal aile tipinin bir anlatışı olmaktan ziyade bu yeni düşünüşün, bu yeni görüşün ürünleri idi. (Türk, İsviçre ve alman medenî yasaları gibi) artık bugün özel haklarda kadının erkekle bir olduğunu evetlemiyen ileri ülke kalmamıştır. Fakat sıyasal haklarda kadın denkliğini onayan yerler kültürce en ileri olan yerlerdir. İşte bizim ülkemiz de bunlardan biri olmuştur. Patriyarkal ailede kadın, evde bulunan koltuk, kanape, tablo gibi bir maldı. Bunun için ilk çağlarda Roma'da kocası kadını istediği vakit öldürebilir ve kendisine hiç bir yerden hiç bir şey sorulmazdı. Çünkü herkesin malını istediği gibi kullanabilmek hakkı idi. İşte, bu biçim karşısında kadın sadece eğlence ve çocuk yetiştirici olduğundan, kendisini bu yöndem içinde olgunlaştırmağa çalışmıştı. Kafesteki bülbülle evdeki kadının yaşayışı bir idi. Kadının yüzlerce ve hattâ binlerce yıl süren bu uzun esirlik yaşayışı onların psikolojik varlıkları ve fiziyolojik biçimleri üzerinde de pek çok iz bırakmıştır. Çünkü kadın her gün bir adım daha yaşamaktan uzaklaşarak bir süs ve bebek haline gelmeğe çalışırken beyin olgunluğunu ve beden terbiyesini hiçe saymıştı. Patagonyalı bir kadınla parisli bir kadını anatomi ve fiziyoloji bakımından karşılaştıran bir bilginin sözlerine inanmak gerekirse patagonyalı kadının parisli kadından çok erkeğe yakın bulunduğunu ve çünkü birincisinin hayat kadını olduğunu söyliyor. 18 inci asırda Moliyerin *"Les Précieuses ridicules,,* de bahsettiği kadın tipi dirilik kadını bakımından kadının en bozulmuş bir örneğidir. Her vakit sinirli ve olup biten şeyleri taşırılmış gören, gözleri yaşlı ve en ufak bir şey karşısında bayılan, Alfred dö Müsenin romanlarında bize anlattığı kadınlar gün geçtikçe azalmaktadır. Soysal birçok baskılar altında doğru yöndemini bulmuş olan bu kımıldanışa daha büyük bir dirlik ve daha büyük bir güc vermek gerektir. Umulur ki kadın, cinsinin bir takım inceliklerini daima saklıyacaktır. Ancak krepdöşinin bayıltıcı kokusu ve dudaklarında fuke rujile her yerde bir süs ve israf tanrısı gibi sadece yoğaltıcı bir varlık olarak yaşaması artık bu yeni kadının yaşayış yolu değildir. Yeni biçim kadın çalışan, kazanan her şeyi erkekle beraber yalnız bir bakışla araştıran kadındır. Yeni türk kurumunda soysal ayırdlar olmadığı gibi cinsî ayırdlar da yoktur. Her şey sadece yırdlar da yoktur. Her şey sadece türk ulusu bakımından araştırılmalıdır. Kadın hakkındaki bu yeni biçim düşünüş yurdumuzun erdem inanışlarına da uygundur. Çünkü türk köylüsünün, tarihi bizce belli olmıyan kurunlardanberi yaşayışı böyledir. İşte biz bu yaşayışın türk ulusunda olgun biçimini görmek istiyoruz.

Necib Ali KÜÇÜKA

(*) *Patriyarkal: erkeğin kudreti üzerine kurulmuş aile biçimi.*

İtalya - İrak anlaşması

Roma, 10 (A.A.) — İtalya ile Irak arasında bir dostluk anlaşması yapılmak için birkaç aydanberi devam eden konuşmaların yakında sonuclanması bekleniyor. Anlaşmanın şubat sonlarında imza edilmesi sanılıyor. Yarın Bağdad'a gidecek olan Nuri Paşa imza için tekrar Roma'ya gelecektir.

İran dışarıişler bakanının söyledikleri

Roma, 10 (A. A.) — İran murahhaslarile, sınır konuşmalarında bulunmak üzere, şimdi Roma'da olan Irak Dışarıişler Bakanı Nuri Said Paşa, İtalya ile bir dostluk andlaşması yaptıktan sonra, bu akşam buradan Bağdad'a yollanacaktır.

Irak Dışarıişler Bakanı Nuri Paşa

Nuri paşa Ciyornale ditalyaya söylediklerinde İran Dışarı İşler Bakanı Bay Kâzımî ile, her iki ülke arasındaki münasebetlerin eyiliği bakımından anlaştıklarını söylemiştir.

Bakan demiştir ki:

Irak görüşü Erzurum anlaşmasıyla sonraki anlaşmalara dayanmakta olup, İranın 2.000 kilometre uzunluğunda bir sahili olduğu halde, Irak'ın denize biricik mahreci Şattülarab'dır.

Irak, İranın Şattülarab üzerinde gidiş geliş serbestisine hiç bir suretle engel olmıyacaksa da, denize olan biricik mahreci üzerindeki, andlaşmalarla belli edilmiş, hükümranî haklarından da aslâ vazgeçemez.,,

Başbakanımızla Fırkamız umumi kâtibi Bakanlarımız geliyorlar

İstanbul, 10 (Telefon) — Seçim işleri için birkaç vakittenberi İstanbulda bulunan Başbakan İsmet İnönü C. H. Fırkası Umumî Kâtibi Bay Receb Peker içeri ve dışarı işler bakanları bu akşamki (dün akşam) ekspresle Ankaraya doğru yola çıkmışlar ve Haydarpaşa durağında askerî erkân vilâyet ve belediye ve fırka ileri gelenleri ve İstanbulda bulunan saylavlar ve daha birçok tanınmış kimseler tarafından uğurlanmışlardır.

B. Titülesko Balkan anlaşması başkanı

Bükreş, 10 (A.A.) — B. Titülesko, bu yıl için yunan Dışarıişler Bakanı B. Maksimos'un yerine Balkan andlaşması başkanı olacaktır.

Romen Dışarıişler Bakanı, aynı zamanda küçük anlaşmanın da başkanı idi.

Bay Çaldarisin Kutlama telyazısı

Bükreş, 10 (A.A.) — B. Titülesko, B. Çaldaris'ten aşağıdaki telyazısını almıştır:

"— Balkan antantı yasasına göre balkan antantı konseyi başkanlığına çağrıldığınız şu sırada kendi adıma ve B. Maksimos'un adına en samimî tebriklerimi arzederim. Başkanlığınız altında, yüksek şahsî meziyetleriniz sayesinde balkan antantının gelişmesi devam edeceğinden ve dört ülkenin sarsılmaz birlik örneğinin amili balkan antantı bulunan düzenli barış prensiplerinin bütün Avrupa'da

(Sonu 2 inci sayıfada)

Posta ve Telgraf Umum müdürlüğü

Bay Nazifin Vekâlet emrine alındığı haberi yanlıştır

Dün çıkan Milliyet gazetesinde Posta Telgraf Umum Müdürü Bay Nazifin Vekâlet emrine alındığına dair bir yazı çıktığını duyduk. Bay Nazif Vekâlet emrine alınmamıştır. Ve işinin başında çalışmaktadır. Bay Nazif'in işinden ayrılmasını gereklendirecek hiç bir hadise bahse konmuş olmadığından vekâlet emrine alınmış olan posta işleri müdürü Bay Yusuf dolayısiyle bir isim yanlışlığı olarak çıktığını sandığımız bu duyuğun aslı yoktur.

Yeni tefrikamız

San Michele'nin kitabı

Yazan: İsveçli doktor Aksel Munt

okurlara sunan : Fransız akademisi üyelerinden Piyer Bönva

Türkçeye çeviren: Nasuhi Baydar

"... Bu kitab bizim anlayışlarımızı, düşünmek, duymak, yazmak itiyadlarımızı altüst etmiştir. Onda herhangi bir yazı biçimi ile münasebet aranamaz. Asıl mucize onun yazılabilmiş olmasındadır ..."

PİYER BÖNVA

Mektuplarımız yerlerine niçin varmazlar?

Postada biriken ve yerlerine varmıyan mektübların zarfları bize bu işin içyüzünü anlatıyor

Geçmiş devirlerdeki devlet makinesinin bozukluğundan ve ulus işlerinin özensizliğinin bıraktığı bir itiyaddanmıdır nedir, bugün bile bazı hallerde kendi ihmal ve kayıdsızlığımızın sonuclarını devlet kurumlarına yüklemekte hiç tereddüd etmeyiz. Mektublarımızın kervan yollariyle ve atlı tatarlarla, aylardan sonra bile yerlerine varmadıkları kontrolsuz devirlerin üzerimizden hâlâ silinmiyen tesirleri o kadar derindir ki,

tusu asılmıştır. Bu, mektubları yerlerine gitmiyen, geç giden, açılan; hulâsa posta yasasına uygun olmıyan bir yolsuzluğa uğrıyan her yurddaş, bu kutu yolu ile, Umum Müdüre şikâyetini bildirir ve yapılan tetkiklerin sonucu da kendisine yazı ile karşılık olarak gönderilir.

Ulusu işinin en ufak noktasına kadar aydınlatmaya ve kendine olan güvenine büyük değer veren Cümhuriyet hükümeti, posta gibi günlük hayat üzerinde üstün bir pista idaresine kavuşmuş olduğumuz bu günlerde bile hatayı kendimizde aramaz, yerlerine gitmiyen mektublarımızdan posta idaresini suçlu tutarız.

Bay Ali Çetin Kaya Bakan olduktan sonra posta merkezlerine bir şikâyet kutusu asılmıştır. Bu kutuların müsbet tesiri az zaman içinde kendini göstermiştir: Halk, posta işleri üzerinde ki rolü pek büyük olan bir işte, en ufak bir yolsuzluk ve ihmale meydan vermemek için esaslı tedbirler almıştır. Bu tedbirler sırasında, asılan kutuların müsbet tesiri az zaman içinde kendini göstermiştir: Halk, posta işleri üzerin-

(sayıfayı çeviriniz)

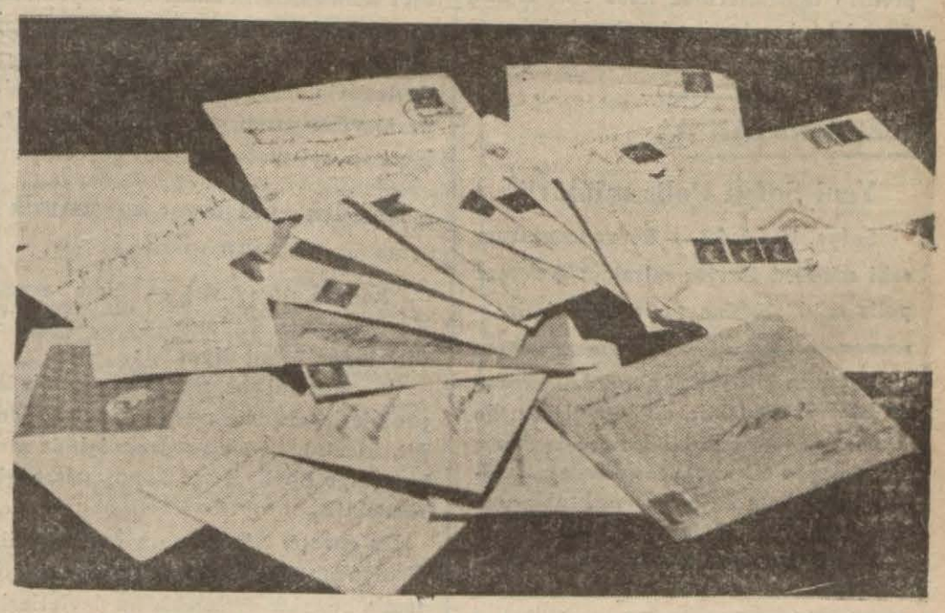

Ankara postahanesinde bir iki gün içinde biriken adressiz veya eksik adresli mektubların yığını

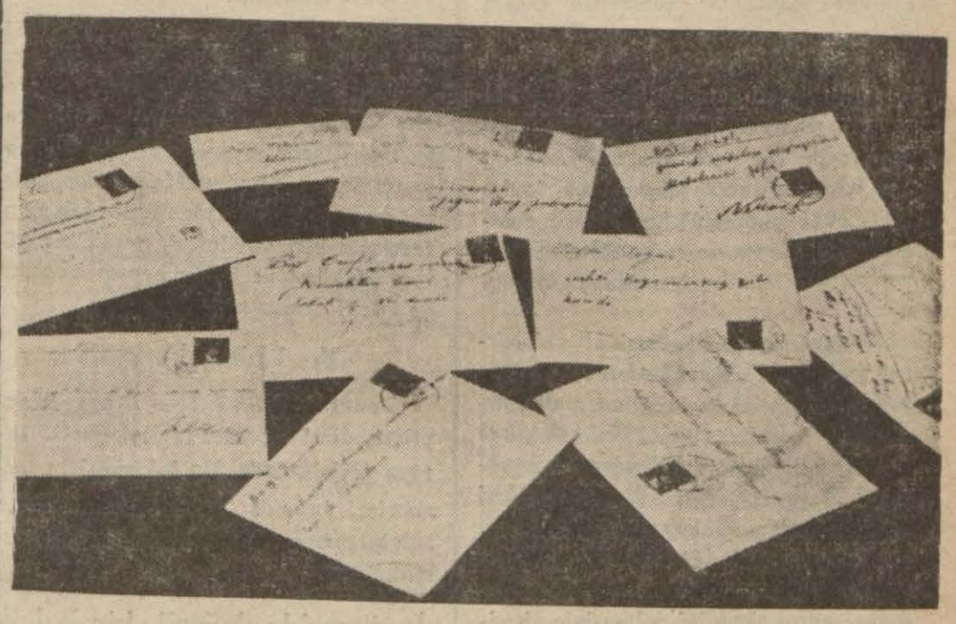

Bir pertavsızla bakarsanız göreceksiniz ki bu mektubların nereye gönderildikleri belli değildir.

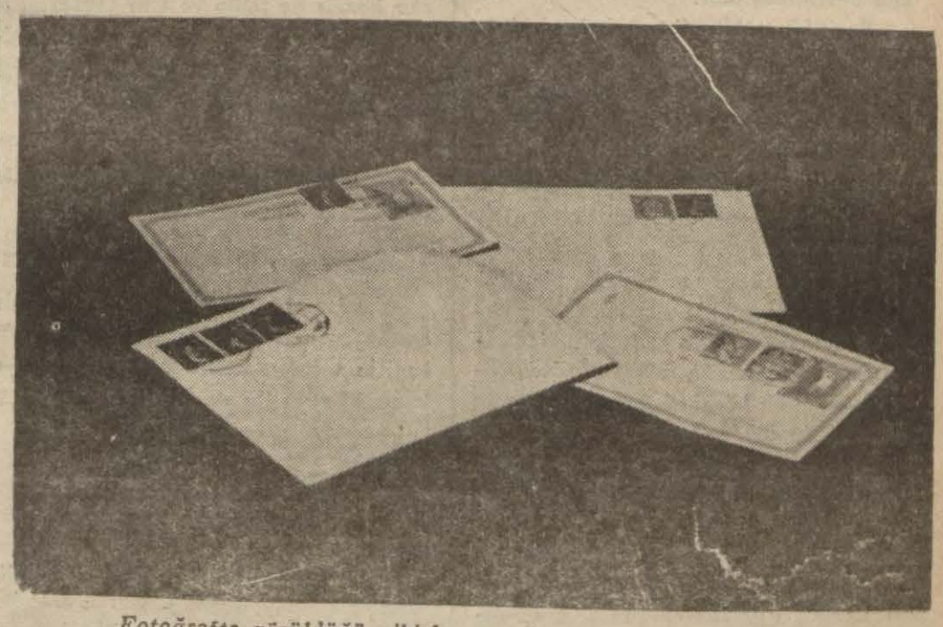

Fotoğrafta görüldüğü gibi bazı mektupların hiç adresi yoktur.

DIŞARDAN GELEN SON DUYUKLAR

SOVYETLER BİRLİĞİNDE

B. Molotofun söylevi ve Amerika

Moskova, 10 (A.A) — Havas muhabirinden: B. Molotof'un, sovyetler kongresinde okuduğu söylev, Moskova daki yabancı mahfellere göre Amerika reisicümhurunun, Rusyadaki diplomatik ve konsolosluk hizmetlerinin tahdidine ve deniz ve hava ataşeliklerinin kaldırılmasına müteallik kararlarında âmil olmuştur.

Halk komiserleri heyetinin başkanı, yabancı iddialara ve ezcümle Amerikanın isteklerine karşı sovyetlerin baş eğmezliğinden bahsetmiştir.

Aynı mahfellere göre, bilhassa yerli ahaliye hitab eden bu söylevin bu kısmını hafifleterek, askıdaki meselelerin teknik bir biçimde anlatılmasını, prensip telakkilerinde ısrar etmeksizin, dışarışler komiserine bırakmak daha uygun düşecekti

BULGARİSTAN'DA

Yeni Sofya Polis müdürü

Sofya, 10 (A.A) — Sofya mıntakası eski müdürü ihtiyat miralayı Kovaçef polis müdürlüğüne tayin edilmiştir.

---

deki bütün şikâyetlerini, aydınlanmasını istediği noktaları, dileklerini yazı ile Umum Müdürlüğe bildirmeye başlamış ve toplanan dileklerin tasnifinde anlaşılmıştır ki, halk en fazla mektublarının yerlerine gitmediğinden şikâyetçidir.

Bu anlaşılınca araştırmalar yapıldı. Mektubların yerlerine gitmemesinden derd yanılıyordu.

Nihayet mektubların sıkı ve devamlı bir kontrolünde işin iç yüzü tamamile meydana çıkarılmıştır. Varılan netice posta idaresini kayıdsızlık ve ihmalle itham edenlerin ve böyle bir kanaate sahib olanların düşünüşlerinde ne kadar haksız olduklarını anlatacak değerdedir.: gitmiyen mektublar şunlardan dolayı yerlerine varamamıştır:

Gideceği yerin (vilâyetin, kazanın, nahiyenin hulâsa posta merkezi olan yerin) adı yazılmadığı için; kendine mektub gönderilen yurddaşın adı yazılmadığı için; mektubtaki adres, ne kadar aransa bulunamıyacak kadar eksik olduğu için; sonuncu ve en garibi olarak da zarfın üstü bomboş bırakılmış olduğu için..

Bu şekilde olup yerlerine gidemiyen ve biriken mektublardan bir kaç tanesinin kılişesini koyuyoruz: mektubların niçin ve neden gitmediğini çok güzel anlatan bu belgeleri, "gitmiyen mektublar,, iddiasının içyüzü bakımından bizi kâfi derecede aydınlatacak değerdedir. Yalnız şunu da ilâve edelim ki, yerlerine gitmiyen bu mektublar kaybolmuş değildir. Adres eksikliği dolayısiyle gitmiyen mektubunuzu geri almak istediğiniz zaman posta idaresine başvurunuz. Derhal mektubunuz bulunur ve verilir. Böylelikle hem mektubunuz - adres tamamlanarak - yerlerine gitmiş, hem de bir devlet kurumu yersiz ve boş bir isnaddan kurtulmuş olur.

Basit bir tetkik göstermiştir ki, şikâyetlerin sayısı ile adresi eksik olan mektubların sayısı hemen hemen biribirine denktir. Bundan şu neticeyi çıkarabiliriz:

Cümhuriyet postalarında yerlerine erişmeyen mektublar ancak adresi eksik ve bulunamıyacak kadar kıt olanlardır.

Yalnız Ankara merkezinde bir iki gün içinde adresi hiç olmaması veya eksik olması dolayısiyle yerlerine gönderilemiyen mektubların sayısı 23 dür. Düşünmelidir ki Türkiyemizde 630 posta merkezi vardır. Ve her merkezde adressiz atılan mektublar da bulunur. Gitmiyen ve geri alınmaları için bekletilen bu mektubların sahibleri de, yazdıklarının yerlerine varmadığını iddia edenledir.

Posta idaresi mektub zarflarının nasıl yazılması gereklendiğini gösterir örnekleri kişelerin üstüne asmaktadır. Böylelikle adreslerin eksik olarak yazılmasına ve dolayısiyle de mektubların gitmemesine meydan verilmemeye çalışılmaktadır.

İNGİLTERE'DE

.Bay Saymenin Almanya. yolculuğu

Londra, 10 (A.A) — Londra konuşmalarının hemen ertesinde dolaşmağa başlıyan bazı şayialara göre Sir Con Saymenin yakında Berline gideceği tahmin ediliyor ve bu şayialar alman matbuatında müsaid yankılar buluyordu.

"Observer,, gazetesinin sıyasal yazarına göre bu ziyaret filvaki olacaktır. Aynı gazete, sıyasal mehafilin mutad çekingen durumlarını muhafaza etmekle beraber bu duyuğu tekzibe kadar varmadıklarını yazıyor Diğer taraftan, Berlin elçisi Sir Erik Filipsin raporları, teklifin Berlinde iyi karşılandığını bildirmektedir.

Londra anlaşmalarının ortaya koyduğu meseleleri konuşmak için özel bir konferansın toplanmasını da mevzuu bahseden (Observer) genel mahiyette bir konuşma ile diplomatik yoldan özel konuşmaların karşılıklı faydalarını takdir için henüz daha pek erken olduğunu yazıyor. Muhtelif yabancı devletlerin telakki tarzlarının ifadesine meydan veren şimdiki hazırlık safhası, en eyi metodu ilham edecektir.

Londra anlaşması karşısında alman görüşü

Londra, 10 (A.A.) — Yarı resmî Korespondans diplomatik Londra bildirisinden ötürü diyor ki:

"— Mevzubahs olan, bir takım belli projelerin abanması veya onanması değil, ancak belli bir program içinde serbestçe ve birlik üzere konuşmalara girişmektir.,,

Bu gazete, Almanyanın İngiltere ile Fransa'nın arasını açmağa çalışmadığını temin etmekte ve bilakis bu devletlerin, silâhlanma meseleleri hakkında bir anlaşmanın husulünü temenni hususunda anlaşmış olduklarından dolayı memnuniyetini ızhar eylemektedir.

Bu suretle, aynı ülküyü güden uluslararası konuşmaların daima ilişmiş olduğu ölü noktadan öteye geçebilmek umudu doğmuştur.

Bazı yabancı gazetelerin yazdıklarına bakılırsa, birçok uluslar Londra programına karşı itiraz etmektedirler. Paris, Londra ve Berlinden başka, Romanın, Pragın, Varşova'nın ve Moskovanın da, bu işin muvaffakıyetine çalışmaları gerektir. Bu denlü karışık menfaatlerin birleştirilmesi, ancak bir güven, âfakiyet ve hulûs havası içerisinde kabili tasavvurdur.

Yeni bir lokomotif

Londra, 10 (A.A.) — Fransada yapılmış dizel motörlü bir lokomotif buraya getirilmiştir. Bu lokomotifin tecrübeleri yakında yapılacaktır. Saatte 120 kilometre sürat elde edileceği umuluyor.

İngiltere'de değerli bir kolelksiyon çalındı

Glaskov, 10 (A.A) — Borsa ajanlarından B. Con Holmes'in, dün gece evine giren hırsızlar binlerce sterlin lirasından başka, Van Dayk-Van Dycke imzalı üç tablo ve Çin fağfurların dan ve İran halılarından mürekkeb birer de değerli kolleksiyon çalmışlardır. Hırsızların, çaldıkları eşyayı seçmek hususunda gösterdikleri özenden, nefis eserler mütehassısı oldukları anlaşılmaktadır.

İngiltere — İrlanda rağbi maçı

Londra, 10 (A.A) — Vikenham'da oynanılan uluslararası rağbi maçında ingiliz takımı, İrlanda takımını 3 e karşı 14 sayı ile yenmiştir.

BELÇİKA'DA

Belçika kabinesi

Brüksel, 10 (A.A.) — Hükûmet, ulusal iş komisyonu ile dışarı ticaret komisyonu hakkında krala verilecek raporunu tesbit etmiştir. İş komisyonu üyelerinin listesi de yapılmıştır. Komisyonda 9 sosyalist, 8 katolik ve 4 liberal bulunacaktır.

CENUB AFRİKASINDA

Cenubî Afrika başbakanı barış için ne diyor

Kap, 10 (AA) — Başvkil general Smuts radyo ile söylediği bir söylevde Uzak Doğu zorluklarının medeniyeti tehlikeye koyduğuna işaret ederek demiştir ki:

Avrupa demokrasi — faşizm anlaşama mazlıkları içinde yüzerken, Asya yürümeye başlamıştır ve nereye gitmek istediği de belli değildir. Asyanın başında daha şimdien dünyanın en kuvvetli iki deniz devleti ile berabedlik istiyen Japonya bulunmaktadır. Bu durum yanında Avrupadaki müşküller ehemmiyetsiz bir aile kavgasından ibaret kalır. Pasifik denizinin dünyanın en tehlikeli noktası haline gelmesi için çok ciddî sebebler vardır ve bu işe Japonya, Sovyet Rusya, Çin, Amerika, İngiltere, Kanada, Avusturalya ve Yeni Zelanda karışabilir. Pasifik denizi dünya işlerinde cana alacak nokta olmak istidadını gösteriyor. Böyle bir anlaşamamazlığın önüne geçmek için İngiltere ile Amerikanın beraber çalışması gerektir.

Avrupaya gelince, fransız — ingiliz hava anlaşması akim kalmaya mahkûmdur. Muvaffak olması için silahsızlanma ile beraber yapılması şarttır. Almanyaya silah beraberliği hakkı tanınmalıdır ve uluslar derneğine dönmesi için çalışılmalıdır.,,

DEĞİŞİK DUYUKLAR

Roma'da bir yapı kazası

Roma, 10 (A.A) — Posta bakanlığı binasının yapısında çalışan beş amele 20 metre yükseklikten, yere düşmüşlerdir. Üçü ağır, ikisi de hafif surette yaralanmışlardır.

İtalya'da iş saatleri

Roma, 10 (A.A) — Haftalık iş saatlerinin kırka indirilmesi üzerine kendilerine iş bulunabilen işçinin sayısı 3 şubatta 20628 i bulmuştur. Bunların 161.991 i sanayie yerleştirilmiştir.

Bolivya — Paraguay savaşı

Assompsiyon, 10 (A.A) — Burada bulunan fransız, ingiliz ve belçikalılar Bolivya hakkında silah ambargosunun kaldırılmasını protesto ederek hükûmetlerine telgraflar göndermişlerdir. Burada bu yüzden derin bir infial vardır. Uluslar derneğinin yapmış olduğu tavsiyeler haksız sayılıyor.

Diğer taraftan resmî Paraguay mehafilinde söylendiğine göre, Paraguayın savaşa devam etme gücü bu karardan dolayı azalacak değildir. Şimdiye kadar yalnız bolivyalıların alınan silah ve mühimmat Paraguaya daha iki yıl savaşa devam imkânını verecektir.

Yakalanan korsanlar

Honkong, 10 .A.A) — İçinde yetmiş çocuk bulunmuş olan Tungşov adın daki korsan gemisi mürettebatından bir ikincisi de bugün yakalanmıştır.

Kendi radyomuzla duyduklarımız

— Son günlerde grip Fransada salgın bir hal almıştır. Gribe tutulmuş olanlar arasında ölenler de vardır. Bulgaristanda dahi grip salgını vardır. Sofyada hemen hemen herkes gripten hastadır

— Bugün Sovyetler Birliğinin Ural demiryolunda ağır bir tren kazası olmuştur. Bir yolcu trenile bir yük treni çarpışmıştır. Kazanın sonucunda 18 kişi ölmüştür

— Japon kabinesi uluslararası birliğinden katî olarak ayrılmak için görüşmelerine devam etmektedir.

FRANSA'DA

Bir hava ejderi daha

Kont dö Marsan, 10 (A.A) — Fransanın en büyük deniz tayyaresi olan (Yüzbaşı Paris) in süvarisi B. Bonnet, 37 ton ağırlığında olup tecrübeleri yapılmakta bulunan bu tayyareyi dün hükûmet ve matbuat erkânına, uçarken göstermiştir.

Napolyon'un aşk mektubları

Paris, 10 (A.A) — Napoleon'un Mari Luiz'e yazmış olduğu mektublar, millî kütübhanede teşhir edilecektir. Fevkalâde bir ehemmiyeti haiz olan bu mektublar 318 parçadır ve Fransa hükûmeti tarafından, Londrada bir mezattan satın alınmıştır.

Bununla beraber, birinci imparatorluk devrinin son safhasına dair daha bazı yadigârlar teşhir olunacaktır.

B. Laval hasta

Paris, 10 (A.A) — Gripten hasta bulunan dışarışler bakanı B. Lavalin sıhhî vaziyeti düzelmekte ise de, daha iki üç gün kadar dışarıya çıkmıyacaktır

Londradan dönelidenberi, B. Laval, hariciye işlerini çevirmekten bir an el çekmemiştir.

Paris belediye meclisi başkanı bir kaza atlattı

Paris, 10 (A.A.) — Paris belediye meclisi başkanı B. Konteno, bir otomobil kazasında yaralanmıştır. Başında bir yara vardır, bir de omuzu berelenmiştir.

Paris borsası

Paris, 10 (A.A.) — 9/2 tarihli borsa vaziyeti: Alışveriş artmamış olmakla beraber, esham borsası daha tutumlu görünmüştür. Fransız rantları durgun ve mukavimdir. Rio biraz düzelmiştir. Süveyişler tutunmaktadır.

Fransa tenis şampiyonası

Paris, 10 (A.A.) — Kapalı kortta tenis Fransa şampiyonluk müsabakasının çift erkekler arasında verdiği sonuc şudur:

Finalde, Borotra ile Marsel Bernar, Marten Löjey ile Lesüörü, 9/7, 4/6, 6/4, 6/4 yenmişlerdir.

B. Titülesko Balkan anlaşması başkanı

(Başı 1 inci sayfada)

tatbikini kolaylaştıracağından eminim.,,

Bay Titüleskonun karşılığı

Bükreş, 10 (A.A.) — B. Titulesko, Atina anlaşması gereğince dünden itibaren bir yıl için balkan antantı başkanlığı ödevini deruhte etmiştir. B. Titulesko aynı zamanda 1935 haziranına kadar küçük antantın da başkanı olduğundan, bu suretle iki antantın başkanlığını kendisinde toplamaktadır.

B. Titülesko, balkan paktının imzasının birinci yıldönümü münasebetiyle B. Maksimos'a aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

"— Bir yıl önce bugün Atina'da başkanlığınız altında balkan antantını imza etmiştik. Eserimizin tahakkukuna imkân vermiş olan sürekli çalışmanızı ve balkan davasına olan bağlılığınızı saygı ile anarım. Balkan antantının, varlığının ilk yılı içinde mümtaz başkanlığınız altında barışa yapabildiği müspet hizmetlerden dolayı kıvanc duyabileceğimizi sanırım.,,

B. Titulesko diğer dışarıişler bakanlarına çektiği telgraflarda, müşterek esere olan mutlak güven duygularını bildirmiştir.

Romanya matbuatı, bu münasebetle, balkan antantı ülkeleri tarafından barış yanında (lehinde) tahakkuk ettirilen eseri kaydetmektedir.

MACARİSTAN'DA

Macaristan'da sıyasal birlik

Peşte, ,0 (A.A) — Macar telgraf ajansının verdiği duyuğa göre, naibi Horti, başbakan Gömböş ve Kont Betlen, davalı sıyasal meseleler üzerinde uzun boylu görüşmüşlerdir. Bu görüşme sonucunda, özel anlaşmamazlıklar tümden ortadan kalkmıştır.

Budapeşte, 10 (A.A) — Macar ajansı bildiriyor: Başbakan B. Gömböş ile Kont Betlen dün öğleden sonra devlet naibi Horti'nin huzurile uzun konuşmalarda bulunarak anlaşamamazlı meseleleri tetkik etmişlerdir. Bu görüşmede mühim ve şahsî mahiyette anlaşamamazlıklarla ulusal birlik fırkasında çıkan kötü durum tamamen halledilmiştir. Hükûmet, şimdiye kadar hedef edindiği amaclara doğru çalışmasına huzurla evam edecektir.

Rakosi ve Macar matbuatı

Peşte, 10 (A.A) — Eski halk komiseri Rakosi'nin müebbet kürege mahkûmiyetini ele alan matbuat, kendisinin dokuz yıldanberidir hapiste yatmış olmak sayesinde idamdan kurtulduğunu yazmaktaır.

Büyük konser

Bu akşam Ankara radyosunda evrensel ünlü Bayan Anita Oberlaender konser verecek

Dün şehrimizde birkaç konser vereceğini okurlarımıza müjdelediğimiz ünlü alman sanatkâr Bayan Anita Oberlaender bu akşam Ankara radyosunda bir konser vermeği kabul etmiştir. Bu konserin programını yazarken radyo dinleyicilerine Ankara radyosunu bu akşam mutlaka dinlemelerini tavsiye ederiz.

Değerli Bayanın vereceği konserle birlikte Ankara radyosunun bu akşamki programı şöyle olacaktır:

19.30 Alman ses sanatkârı Bayan Anita Oberlaender'in konseri: Schubert Frühlingsglaube (Bahar inanı)
Schubert Geheimnis (Sır)
Schumann Die Lotosblume (Neylüfer)
Srhumann Röselein (Gülcük)
Brahms Halk şarkıları
Brahms Die Sonne scheint nicht mehr (Güneş artık ışımıyor)
Brahms İn stiller Nacht (sessiz gecede)
Brahms Mein Mädel hat einen Rosenmund (Sevgilimin gül dudakları var)
Brahms Da unten im Tale (aşağıdaki vadiler)
Wagner Einsam in trüben Tagen (Gamlı günlerde yapyalnız) Lohengrin'den Elza'nın şarkısı
Wagner Schmerzen (Acılar)
Wagner Traüme (Rüyalar)
20.15 İzmir saylavı Bay Hasan Âli Yücel konuşuyor.
20.25 Dans musikisi
20.50 Haberler.

Dün akşam programını pek güzel tatbik etmiş olan Ankara Radyosu müzikte Nardini'nin Sonat'ında ve Şumann fantezisinde kendini gene üstün bir kertede gösterdi.

Necdet Remzi, Ferhunde Ulvi ile birlikte sonat'da, sonra değerli Bayan Ferhunde Ulvi fantezide herkesi memnun bırakan bir muvaffakiyet kazandılar. Radyolarımızın başında, başka bir istasyon aramak ihtiyacını duymadan çok iyi dakikalar yaşadık.

Ziraat Vekâleti saatında söylenenlerin umud verici özünden herkesin memnun kaldığını sanmak yanlış değildir. Necib Fazıl da bize kuvvetli bir edebiyat saatı geçirtmiştir.

Satırlarımızı bitirdiğimiz şu sırada da, radyo dinleyicilerine son öğüdlerimizi bir daha tekrarlıyoruz:

Radyo dinleyicileri! Bu akşam Ankara radyosunu kaçırmayınız.

Yarı - siyasal

İki ingiliz işi

İngiliz efkârı umumiyesini son haftalar içinde en çok çelen, Vavertree seçimi idi. Bu seçimde, muhafazakârların kazanmaması imkânsız sayılıyordu. Çünkü burası Tory'lerin içkalesi gibi bir şeydir. Şu var ki, Hindistan raporu üzerine fırkada kopan gürültüler bu seçim yüzünden büsbütün şiddetlenmiştir. Çünkü "millî kabine,, Baldvin hizbinin adamı Platt'ı namzed gösterdiği halde, Hindistan raporu dolayısiyle Baldvin'e karşı gelen muhafazakârlar genç Randolf Churchill'i tutuyorlardı.

Muhafazakârlar böyle ikiye bölünerek biribirlerini didikleye dursunlar, seçici bugün işçi fırkasının namzedi Cleary kazanmış bulunuyor.

Ve bu ikilik yüzünden, 30 bine yakın muhafazakâr reyi 15611 işçi reyi meğlûb etmiş oluyor. Seçimin böyle bir sonuç vereceğini hiç kimse beklemiyordu. Azçok tehlikede olan yerlerde işçi fırkasının ilerleyişini haydi tabiî görelim. Fakat muhafazakârlar için daha uzun tehlikesiz kalması gereken Vavertree'de de saylavlığın işçilerin eline geçmesi, muhafazakârlar fırkası ve bugünkü millî kabine için sarsıntısız kalmıyacak bir darbedir.

..."

Masa tenisi şampiyonluğuna katılmak için, birçok takımlarla beraber, Londra'ya, bir de hind takımı gelmiş. Ve diğer sporcularla beraber, kendilerine gösterilen otele gitmiş. Fakat otel sahibi anlaşılan sofu muhafazakâr olduğundan, hind sporcularını oteline kabul etmemek istemiş. İş, maçları idare edenlere aksetmiş ve sonunda otelcinin ırkçılık damarları yatıştırılmış.

Tuhaf değilmi ki, Hindistan yüzünden muhafaazkârlar fırkası ikiye bölünürken, bir otel sahibi, kendinde, hindlileri tahkir etmek hakkını görüyor. Ve gene tuhaf değilmi ki, hind mümessilleriyle meselâ Gandi ile ingiliz hükûmeti bir masaya oturarak müzakerelerde bulunmak lüzumunu görüyor da, ingiliz vatandaşı; mesleği yatak ve her türlü otel konforu kiralamak olduğu halde, hindliye olan kininden, tüccarlığını ve tüccarlık vazifesini unutarak emperyalist bir adalı oluyor? Çok iyi ki, maçları idare edecek olanlar derhal harekete geçerek otelciyi, hindliler yüzünden kaybedeceği kârlarla başbaşa bırakmışlar. Hindlileri kabul etmezse, öteki sporcuları da kaybedeceğini söylemişler. Yoksa bütün tatlı sözler ve siyasal mantıklar, Britanyalıya, yanlış bir harekette bulunduğunu isbat edemezdi.

BURHAN BELGE

Bugünkü muhakeme

Bugün saat 14 de birinci asliye ceza mahkemesinde eski posta ve telgraf umum müdürü Bay Fahri, muavini Bay Suphi ve telgraf işletme müdürü Bay İhsan Cemalin muhakemesine devam edilecektir.

Hava durumu

Ziraat Vekâleti Meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre, son 24 saat içinde yurdun Trakya, Ege, Orta Anadolu ile Antalya çevresi yağışlı, diğer yerler bulutlu geçmiştir. Yağışlar Sıvas çevresinde kar, diğer yerlerde bulutlu geçmiştir. Yağışlar Sıvas çevresinde kar, diğer yerlerde yağmur şeklindedir. En çok yağış25 milimetre olarak Soma'da ölçülmüştür. Diğer yerlerde yağış 2 ilâ 10 milimetre arasındadır.

Hava suhunetinde düne nazaan yurdun her tarafında 4 derece etrafında yükseliş vardır. Bu gece suhunet doğu Anadolusu ve Sivastan maada yerlerde hep sıfırın üstünde kaydedilmiştir. En düşük suhunetler sıfırın altında Karsta 19, Erzurum'da 13, Erzincanda 8, Sivasta 5 derecedir. En yüksek suhunet de 18 derece olarak Adana'da kaydedilmiştir.

Dün Ankarada öğleden sonra saat 14 de suhunet sıfırın üstünde 12 derece

İÇ DUYUKLAR

Muhtelit Türk - Yunan mahkemesi

İstanbul, 10 (Telefon) — Atina'dan 10 tarihiyle bildiriliyor: Burada bulunan muhtelit türk - yunan mahkemesi martın on dördüne kadar işlerini bitirip İstanbul'a dönecektir. Mahkeme İstanbuldaki işlerini de nisanın sonuna kadar bitirecek ve dağılacaktır.

Bir bayrak ananesi

İstanbul, 10 (Telefon) — Atina'dan 10 tarihiyle bildiriliyor: Her sene kura ile yunan şehirlerinin birinin akropole bir yunan bayrağı göndermesi âdeti vardır. Bu sene Kıbrıs'a düşmüştür. Kıbrıs bu sene içinde bayrağı gönderecektir.

Brükseldeki sergiye iştirak etmiyoruz

İstanbul, 10 (Telefon) — Brükseldeki uluslararası sergiye toplu bir halde iştirak etmiyeceğimiz alâkadarlara bildirilmiştir. İstiyen tüccarlar kendi hesablarına iştirak edebilirler.

Galata yolcu salonu genişletiliyor

İstanbul, 10 (Telefon) — Galatadaki yolcu salonunun genişletilmesine bugün başlanmıştır. Yeni şeklinde salon iki misli büyüyecek ve giriş çıkış yolları tamamen ayrı olacaktır.

Münhal umumî meclis azalıkları

İstanbul, 10 (Telefon) — Saylav seçiminden sonra İstanbul umumî meclisinin boş kalan beş azalık yerine yedeklerden eczacı nail, acenta Hayri, diş hekimi Kemal, muallim Baha, Dr. Hulûsi Ertuğrul geçeceklerdir.

On iki ada işi hakkında Bay Çaldaris gazetecilere izahat verdi

İstanbul, 10 (Telefon) — Atina'dan 10 tarihiyle bildiriliyor: Gazetecileri kabul eden Başbakan Rodos'taki yunan konsolosundan alınan haberlerin gazetelerin on iki adalar ahalisine yapıldığını yazdıkları haberlere hiç uymadığını söylemiştir. İtalya ile Yunanistan arasında eyi dostluk münasebetlerini bozacak yazılardan sakınmalarını söylemiştir.

Atatürk'ün Tokad'daki heykeli

Tokad, 10 (A.A.) — Atatürk heykelinin açılma şenlikleri gece geç vakte kadar sürmüştür. Heykel elektrik ışıklariyle aydınlatılmış, halk büyük bir fener alayı tertip ederek heykelin önünden geçmiştir. Belediyede bugünün şerefine büyük bir akşam ziyafeti verilmiş ve kolordu kumandanı da ziyafete gelmiştir.

Maliye Bakanlığının yeni mütehassısı

Bay Şarl Pişarl bir kaç güne kadar geliyor

Maliye Bakanlığında vergilerın tahakkuk ve tahsilinde kolay ve mükellefi sıkmıyacak sistemlerin araştırılması işine devam edilmektedir. Bu hususta tanınmış maliyecilerden olan Bay Şarl Pişarl'in de getirtilmesine karar verilmişti. Şarl Pişarl halen Romanya'dadır. Romanya hükûmeti kendisini vergi işlerini tanzim etmek için bükreşe çağırmıştır. Mütehassıs oradaki işlerini on beş şubata kadar bitirerek şehrimize gelecektir. B. Şarl Pişarl ile şimdilik altı aylık bir mukavele yapılmıştır. Gerekirse mukavele müddetinin uzatılması bakanlığın dileğine bağlı olacaktır.

Bay Şarl, genel olarak vergi işleri için getirtilmektedir. Kendisinden bilhassa tahsilat işleri üzerinde istifade edileceği umulmaktadır. Zaten bakanlık da son zamanlarda faaliyetini daha fazla tahsilat işleri üzerinde toplamıştır.

Yunan heyetine yeni talimat gönderildi

İstanbul, 10 (Telefon) — Atina'dan 10 tarihiyle bildiriliyor: İngiliz alacaklılarile yunan heyeti arasındaki konuşmalara tekrar başlanması için yunan heyetine talimat gönderilmiştir. Başbakan Çaldaris anlaşmanın bu müzakerede mümkün olacağını gazetecilere söylemiştir.

Okullar açılıyor

İstanbhl, 10 (Telefon) — Grip salgınından bir haftadanberi kapalı olan okullar yarın açılacaktır. İstanbul Sıhhiye Müdürlüğünden verilen malûmata göre şehirde grip salgınının tehlikesiz bir hale geldiği ve hafiflediği bildirilmektedir.

İzmir'de umumî meclis seçimi

İzmir, 10 (A.A.) — Vilayet umumî meclis seçimi dün İzmir'de vilayetin her tarafında yapılmış ve C. H. F. namzedleri birlikle seçilmiştir.

B. Hartsug öldü

Istanbul, 10 (Telefon) — Sömestr tatilini geçirmek üzere İsviçre'ye giden üniversite kimya profesörlerinden Hartsüg İsviçre'de feci bir kaza neticesinde ölmüştür. Üniversite rektörü ölen profesörün ailesine bir taziye telgrafı çekmiştir.

Müsteşarlar komisyonu işini bitirdi

Memurların maaşları, dereceleri, terfileri ile ücretli memurların barem kanununa göre tayin ve terfi etmeleri etrafında bir müddettenberi tetkikatta bulunmakta olan müsteşarlar komisyonu işini bitirmiştir. Komisyonca tetkik ve bir karara bağlanan maaşlı ve ücretli memurlar hakkındaki rapor hazırlanmaktadır. Hazırlık bittikten sonra rapor Başbakana sunulacaktır.

Avrupa trenleri aktarmasız işliyecek

İstanbul, 10 (Telefon) — Su basmasından dolayı bozulan tren hattının yunan arazisindeki kısmı tamir edilmiştir. Yarından itibaren Avrupa posta treni aktarmasız işlemiye başlıyacaktır.

İran murahhasları ile afyon işleri hakkında görüşmeler

İstanbul, 10 (A.A.) — İranlılarla akdolunacak afyon muahedeleri için yapılan müzakereler devam etmetkedir. Esasların tesbiti için iranlı murahhasların hükûmetlerinden istedikleri talimatın gelmesi beklenmektedir. Esasların tesbitinden sonra iranlı murahhaslar memleketlerine dönecekler ve şifahî izahat verdikten sonra imza için tekrar geleceklerdir.

Zehirli gazlardan korunmak için

İstanbul, 10 (Telefon) — Fen fakültesi zehirli gazlardan korunma için bir seri halk konferansı tertip etmiştir. Konferanslara önümüzdeki hafta başlanacaktır.

Muğla ve Zonguldakta seçim

Muğla, 10 (A.A.) — Vilayet umumî meclis seçimi bu sabah belediye salonunda yapıldı. Seçimde ikinci seçmenlerin hemen hepsi bulunmuş ve müttefikan C. H. Fırkası namzedlerini seçmişlerdir.

Üyeler arasında bir de kadın vardır.

Zonguldak, 10 (A.A.) — Vilayet umumî meclisi üyeliklerine C. H. Fırkası namzedleri müttefikan seçilmişlerdir. Meclisin yeni üye sayısı yirmidir.

Yeni üyelerin biri kadın, altısı köylüdür.

Grip ve nezle salgını

İstanbul ve diğer bazı vilayetlerimizde mektebleri kapattıracak kadar salgın bir halde bulunan grip ve nezle Ankara'da genel denecek bir durumda değildir. Sağlık ve soysal yardım bakanlığından öğrendiğimize göre mekteblerin tatil olmasını gerektirecek bir vaziyet yoktur.

Ökonomik araştırmalar

İhtikâr (1)

Said Aydoslu

Bir çok bilginler ihtikârı, ferdî ihtikâr ve içtimaî ihtikâr diye ikiye ayırmaktadırlar. Biz onlara katışmayız. Eğer iki kişi arasında bir yanın zayıf ve sıkıştık durumu dolayısile ihtikâr denilebilecek bir mukavele yapılmışsa, bu zayıf yanın kıskıvrak bağlanması ulusal güçten, enerjiden ve yaratma kudretinden bir parçanın kötürüm edilmesi demektir. Onun için sonucu ferdî kalabilecek bir ihtikâr düşünemiyoruz.

İhtikârı para ve artım (faiz) ihtikârı ile eşya ihtikârı gibi iki ayrı çeşidde görenler ise bir gerçekliğe işaret etmektedirler.

İhtikârla savaşmak için alınacak tedbirleri üç bölüme ayırmıştık. Fakat acaba ihtikârla ne kerteye kadar savaşılabilir ve savaşılabilmektedir?

Biliyoruz, ki ikraz hizmetleri ve kurumları, kooperatifler ve narhlı fiatlar ile bir yandan koruma tedbirleri; borçlanmış ökonomi uzuvlarına törünün (devletin) borç tecili, hattâ borç azaltılması, vergi muafiyeti gibi bir yandan da kurtarma tedbirleri alınırken gene ihtikâr devam ediyor. Bununla beraber, ihtikârı büsbütün kaldırmaya, yok etmeye yetişemiyorlar, belki ancak biraz azaltabiliyorlar. Şu halde bu vasıtalı tedbirlerden başka, doğrudan doğruya da ihtikârla uğraşmak, savaşmak gerekiyor.

Bir çok ülkelerin kanunlarına koydukları maddeler de zaten bu savaşın — her ne kadar amaca erişmek için yeter kertede olmasa bile — her yerde başka başka genişlik ve zorda yapıldığını gösteriyor. Büyük savaş zamanındaki ökonomi gidişi — savaş uzası ökonomisi — ise ihtikâr savaşının geniş ölçülü ve uzun sürenlerinden olmuştur. Yalnız, ihtikâr savaşının hangi kerteye kadar götürülebileceği apaçık belli edilmiş ve gösterilmiş değildi. Daha doğrusu o zamanki ihtikâr savaşı geçici bir tin (ruh) taşır görünüyordu.

İhtikâra karşı eksik bir savaş tesirsiz olduğu gibi, pek sert bir savaşın da ökonomik yıkıcı sonuçlarından haklı olarak korkulabilir. Çünkü en radikal bir savaşın, ihtikârın oluş şartına karşı, yani mukavele serbestliğine karşı yapılması gerekiyor.

Muhtekirin, alıştığımız ve tabiî gördüğümüz kural ve yöndemler içinde yapılmış bir mukavele ile borçlunun dar durumundan azamî faydalanmayı elde ettiğini göz önüne getirelim. Bu durum karşısında kanun nasıl davranıyor? Ezilen, haksız bir duruma düştüğünü iddia ediyor, araştırılıyor, görülüyor ki, iddia doğrudur. Mukavele bozuluyor. Muhtekir de yaptığı ihtikârın ehemmiyetine göre para, hapis, mal müsaderesi ve medenî haklarının kaldırılması gibi cezalara çarptırılıyor. Fakat böyle bir yapışın sonu ne olabilir ve bu çeşid tedbirler bizi nereye götürebilir? araştırmak yerinde olur.

Bunları da gelecek yazımızda anlatmaya çalışacağız.

(1) Bu yazının baş tarafı gazetemizin 6 şubat tarihli sayısında çıkmıştır.

Belediyemizin getireceği otobüsler

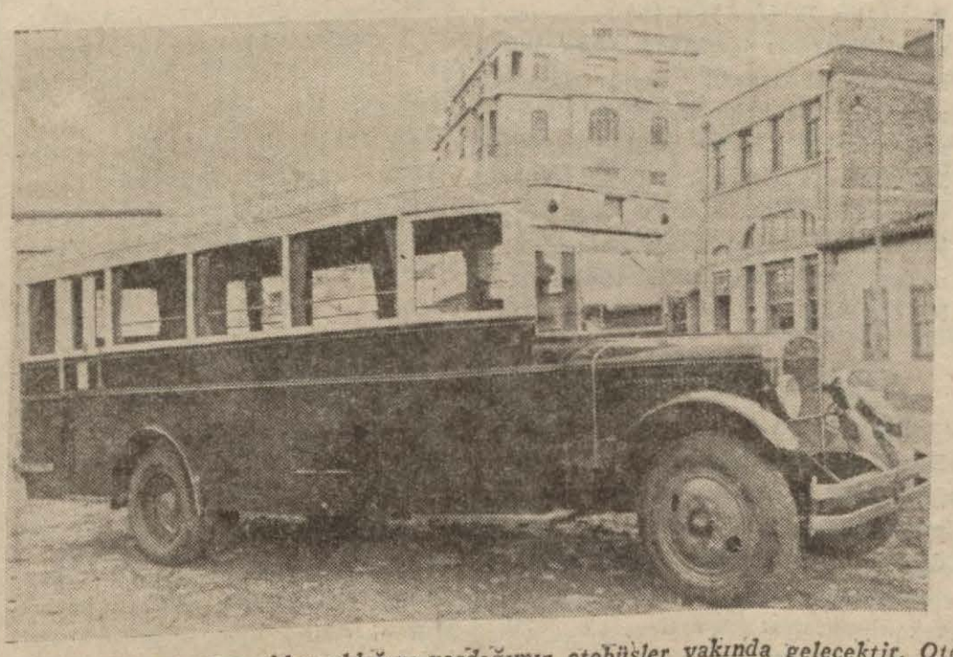

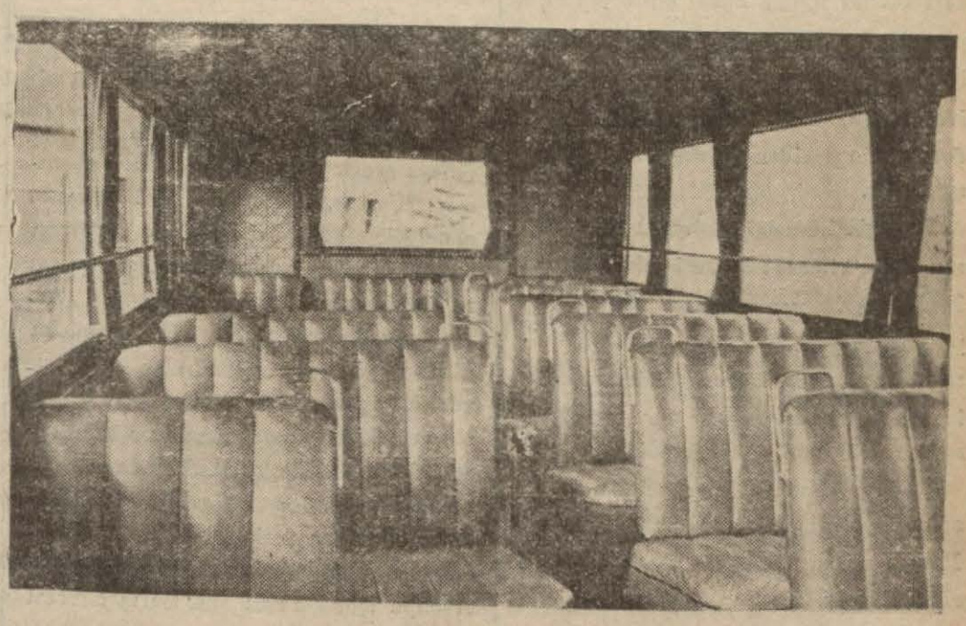

Belediyemizin Rusya'dan aldığını yazdığımız otobüsler yakında gelecektir. Otobüslerin dış ve içini gösteren bu iki fotograf, hazirandan itibaren işlemeye başlıyacak olan otobüslerin değeri hakkında bir fikir verebilir.

Londra tebliği

Lö Tan, Paris 5. 2. 35

Londra görüşmelerinden sonra çıkarılan müşterek tebliğ, barış ve işbirliği siyasasında bir dönüm noktası teşkil etmektedir Fransa ile İngiltere birbirlerile sıkı bir surette birleşerek ve her hususta tam bir mutabakatla hareket ederek Avrupa uluslarınaa uzun bir barış devresi temin etmek yolundaki hedefe doğru yeni bir yol açmışlardır. Andlaşma mucibince iki hükûmet, karşılıklı bir hava anlaşması yapılmasını teklif etmeyi kararlaştırmışlardır. Bu anlaşmaya ayrıca İtalya, Belçika ve Almanya da girecek ve bunu imzalayanlardan birisi andlaşmaya dahil olan diğer bir devlete hava hücumu yaparsa diğer devletler kendi hava kuvvetleri. le hücuma uğrayan devletin yardımına koşacaklardır.

Fransız ve ingiliz bakanlarının Avrupa işlerinin tetkiki hakkındaki görüşleri de tebliğde yazılıdır. Her iki hükûmetin güdeceği sıyasanın muayyen bir istikamette gideceğini gösteren tebliğ, Avrupada büyük bir umud doğuracak mahiyettedir. Bu tebliğ umumî bir plân olup her güçlüğü ve bütün realiteleri göz önünde tutmaktadır. Bilhassa kendi menfaatlerile uğraşan bazı uluslar bu tebliğ karşısında artık uluslararası işbirliğine girmemek hususunda bir bahane bulamıyacaklardır. Tebliğde İngilterenin Roma andlaşmasını kayıdsız şartsız tasvib ettiği de yazılıdır. Barışın korunması İtalya ve Fransanın yapacakları iş birliğinin büyük ehemmiyetine işaret eden tebliğ, İngilterenin de, Avusturyanın tamamiyetinin ve istiklalinin tehdidi halinde birbirlerile istişare decek devletler arasında olduğunu söylemektedir. Bu suretle İngiltere de Avusturyanın istiklalini korumak cihetini iltizam etmiş oluyor ki bu da orta Avrupada barışın sağlamlaştırılması için en mühim bir şarttır.

Tebliğde Almanyanın silahlanmasının hoş görülmediği açıkça yazılıdır. Bununla beraber iki hükûmetin bakanları Almanya ile diğer hükûmetler arasında serbest konuşmalar yapılarak elde edilecek genel bir sureti halle itimadın avdetine ve barış ihtimallerinin kuvvetlenmesine çok yardım edeceğini bildirmektedirler. Böylelikle de umumî bir konuşma yolu açılmış oluyor. Fakat bu genel sureti tesviye (Doğu Avrupası için yapılacak karşılıklı yardım andlaşması ve orta Avrupa için de Roma andlaşmasında düşünülen sistemin tahakkuku) ile Avrupa güvenliğinin kurumlandırılmasına yardım edecektir Ayrıca umumiyetle sialhlar meselesinin halli de göz önünde tutulmuş ve Almanyadan yana bu hal suretinin, Versay andlaşmasının V inci kısmının yerine kaim olacağı söylenmiştir. Bu suretle de Cenevrede 11 — 12 — 1932 de verilmiş olan karar meri tutulmakta ve Almanyanın silahlanışının ancak bazı şartlar içinde kabul edileceği anlaşılmaktadır. Bütün bu şeyler yalnız uluslar derneği çevresi içinde yapılabileceğinden, tabii Almanyanın uluslar derneğine yeniden girmesi gerekleşmektedir.

Tebliğin hava hücumlarına dair olan son kısmı bilhassa dikkati çekmektedir. İngiliz ve fransız bakanları bu tehlikeye karşı en iyi korunma çaresini, mütekabiliyet esası dairesinde bazı devletler arasında yapılacak bir mıntakavî anlaşma ile kabil görmektedirler.

İtalya, Almanya'da ve Belçika da bu anlaşmayı çabucak yapmak hususunu Fransa ve İngiltere ile beraber tetkik edeceklerdir. Sir Con Saymen radyoda verdiği söylevde İngilterenin Lokarnoda müphem bir vaidde bulunduğunu, yapılacak hava anlaşması mucibince ise İngilterenin derhal taarruza uğrayan devletin yardımına koşacağını söylemiştir.

Londrada meydana konulan eserden dolayı sevinmeliyiz. Her şeyden ehemmiyetli olan, İngiltere ile Fransanın genel bir tesviye işi üzerinde tamamen mutabık kalmalarıdır. Roma anlaşmasını takib eden Londra anlaşması Almanyayı, hukuk beraberliği ve bütün uluslar için (kurumlandırılmış bir güvenlik) işlerinde kendisine düşen mesuliyeti kabul etmeğe mecbur kılacaktır. Hava hücumları hakkında yapılacak andlaşma ise bu gibi hücumların önüne geçecek mahiyettedir. İngiliz — fransız plânı çabuk tahakkuk ederse Avrupa için sürekli bir barış devresi açılacaktır. Bunun tahakkuku ise Almanyanın iyi niyetlerine bağlıdır. Şimdi söz Berlin hükûmetine düşmektedir.

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Londra konuşmalarından sonra neşredilen tebliğ

İngiliz ve fransız bakanları arasında Londrada yapılan konuşmadan maksad, Avrupada dostça ve tam bir itimad zihniyetile daha yakın bir işbirliği yapılarak acun barışının ilerlemesine yardım etmek; ve önüne geçilmedikleri takdirde silahlanma yarışını doğurarak savaş tehlikelerini çoğaltacak olan temayülleri durdurmaktır. n

İngiliz ve fransız bakanları bu zihniyet dairesinde genel durumu gözden geçirmişlerdir. Son günlerdeki uluslararası bazı işlerin hallinde uluslar derneğinin oynadığı hassaten mühim rolü müşahede ederek bütün bu işlerin haline iştirak eden hükûmetlerin telifi beyn zihniyetleri sayesinde elde edilen eyi sonuçlardan dolayı memnuniyet duymuşlardır.

Bakanlar, kendi ülkelerini alakalandıran meselelerde olduğu kadar uluslar derneğini alâkalandıran meselelerde de aynı telifi beyn ve işbirliği metodlarından mülhem olan bir sıyasa gütmeğe karar vermişlerdir.

İngiliz bakanları, son defa Romada yapılan anlaşma mucibince italyan ve fransız hükûmetlerinin, iki ulusu birleştiren ananevî dostluğu inkişaf ettirmek istedikleri yolundaki sözlerini ingiliz hükûmeti namına samimiyetle karşılamışlar ve italyan ve fransız hükûmetleri tarafından karşılıklı bir güven zihniyeti içinde genel barışın korunması için izhar edilen isteğe ingiliz hükûemtinin de iştirak ettiğini söylemişlerdir.

İngiliz bakanları Romada orta Avrupa hakkında yapılan anlaşma için ingiliz hükûmetinin tebriklerini bildirmişler ve ingiliz hükûmetinin 17 şubat ve 27 eylûl tarihinde fransız ve italyan hükûmetlerile birlikte yaptığı beyanatın hatimesi olarak, Roma anlaşması mucibince Avusturyanın istiklali ve tamamiyeti tehdid altına girdiği takdirde birbirlerile istişare edecek hükûmetler arasında ingiliz hükûmetinin de bulunduğunu bildirmişlerdir.

Fransız ve ingiliz bakanları bu suretle elde edilen memnuniyet verici terakiklerin, Almanyanın da doğrudan doğruya yapacağı hakikî bir iş birliğile ilerliyebileceğini umarlar.

Bakanlar, silahları barış andlaşmasile tesbit edilen Almanyanın veya diğer herdangi bir hükûmetin, bir taraflı bir anlaşma ile taahhüdlerini tadile hakları olmadığını hatırlatmak hususunda mutabık kalmışlardır.

Bununla beraber, Almanya ile diğer hükûmetler arasında serbest konuşmalar yapılarak elde edilecek genel bir sureti hal kadar hiç bir şeyin, itimadın avdetine ve barış ihtimallerinin kuvvetlendirilmesine yardım etmiyeceğini beyan hususunda bakanlar müttefiktirler.

Bu genel sureti hal, bilhassa bütün alakadarlar arasında serbestçe konuşularak doğu Avrupasında yapılacak karşılıklı yrdım andlaşmasının ve orta Avrupa için de Roma andlaşmasında düşünülen sistemin tahakkuk ettirilmesi suretile Avrupada güvenliğin (emniyetin) kurulmasına yardım edecektir.

Aynı zamanda ve bir güvenlik rejimi içinde hukuk beraberliğini göz önünde bulunduran 11 ilkkânun 1932 tarihli tebliğin hükümleri mucibince, bu sureti hal alelumum silahlanma hakkında da bir sureti tesviye ihtiva edecek; bu sureti tesviye de Almanyadan yana, şimdiki halde onun silah ve ordusunu tahdid eden Versay andlaşmasının V inci kısmının yerine kaim olacaktır.

Almanyanın uluslar derneğine yeni den girerek dernekle faal bir işbirliği yapması da genel sureti tesviyenin unsurlarından biri olacaktır. Fransız ve ingiliz hükûmetleri, diğer alakadar hükûmetlerin de bu görüşlere iştirak edeceklerini umarlar.

Fransız ve ingiliz bakanları konuşmaları esnasında tayyareciliğin son zamanlardaki inkişafının barış için teşkil ettiği tehlike ile de meşgul olmuşlardır. Bu inkişafın fena kullanılması, hava yollariyle birdenbire yapılacak hücumlara yol açabilir. Bakanlar bazı devletler arasında mütekabiliyet esası dairesinde yapılacak mıntakavî bir anlaşma ile bu gibi tehlikelerin garanti altına alınması ihtimalini de gözden geçirmişlerdir. Bu anlaşmayı imzalıyan devletler, içlerinden biri tahrik edilmeksizin diğerine taarruz ederse, taarruza uğrayan devlete derhal hava kuvvetlerile yardım etmeyi taahhüd edeceklerdir. Fransız ve ingiliz bakanları böyle bir karşılıklı anlaşmanın batı Avrupasında hücumun önüne geçebilecek ve anlaşmaya giren hükûmetleri hava yoliyle birdenbire yapılacak hücumlardan büyük bir ölçüde koruyacak mahiyette olduğunu, hükûmetleri namına kabul eylemişler, bu yolda bir anlaşma yapmak imkânını Fransa ve İngiltere ile beraber tetkik etmek üzere İtalya, Almanya ve Belçikayı davet etmeyi kararlaştırmışlardır.

İki hükûmet tarafından güdülen biricik hedef olan barışın pekiştirilmesi hususunu mümkün kılacak mahiyette olan bu teklifin bütün alakadar ülkelerce tasvib edilmesini bakanlar kuvvetle arzu ederler.

Fransız ve ingiliz hükûmetleri diğer alakadar hükûmetlerden cevab geldikten sonra derhal yeniden istişare etmeğe hazır olduklarını beyan ederler.

Germanya gazetesine göre şark andlaşması

Berlin, 10 (A.A) — Germanya gazetesi diyor ki: "Şark andlaşması, Polonya ile Almanyayı, diplomatik bir tazyik altında bulundurmak için, arasına alacak bir kıskaç mahiyetindedir. Bu vaziyet Paris ve Londrada takdir edilmelidir. Zira, Almanya, kendisine karşılık ne gibi şeyler verileceğini bilmeden, hiçbir andlaşma sistemine dahil olamaz.„

Çekoslovakya'nın rejimi

Prag, 10 (A.A) — Hariciye bakanı Beneş, demokrasinin geçirmekte olduğu buhran ile otoriter rejimler için yapılan mücadelelerden bahis, Moravyada Jilhavada bir nutuk irad etmiştir.

Bakan demiştir ki: "Gerek iç, gerek uluslararası sıyasal ve ökonomik alanda, çekoslovakyaya gereken tek bir rejim, ancak demokrasidir. „

Garbta fikir hareketleri

Büyük Etnolog Lévy - Brühl'ün "iptidaî zihniyeti„ hakkındaki düsünceleri — Edebiyatta "üslûb„ meselesi — On sekizinci asır buhranı ve bugünkü buhran

Büyük etnoloji âlimi Lévy-Brühl'ün bu bahis hakkında neşrettiği mühim bir kitabı, aylık Larousse dergisi şöyle hulasa ediyor:

İbtidaî kavimler tabii ve tabiat üstünde olan şeyleri birbirine karıştırmamakla beraber daima birlikte muhakeme ederler. Zaten onların alakasını çeken daha ziyade tabiat üstünde olan şeylerdir. Dikkatini uyandıran herhangi bir hâdise karşısında her şeyden evel ve hattâ münhasıran meşgul olduğu fakat görülmeyen kuvvetlerin tesiridir.

İbtidaî kavimler bu görülmeyen kuvvetlerden daimî surette korkmakla beraber bu yüzden neşe ve tasasızlığını kaybetmez. Hattâ o korku en ziyade şuuru altında yaşayıp hayattan zevk almağa mani olmaz. Bundan başka ibtidaî insan geleceği düşünmez; yalnız hal ile meşgul olur, ve ileride olup bitecek şeylere karşı hiç bir endişe duymaz.

Görülmez kuvvetlerin verdiği korku 'şuurlu„ olmağa başlar başlamaz türlü heyecanlar doğurur. Fakat bu heyecanlar, ibtidaî insanda muayyen vaziyetler tasavvur ettirmez. Meselâ kendisi de yarı eskimo olan ve Eskimoların dilini pek iyi konuşan meşhur kâşif Knud Rasmussen, bu kavmin "sihirbaz rahibleri„ nin birinden (ki bunlara Şaman denir) hayret verici şeyler duymuştur. Rahib kabilenin fikir hayatında hâkim olan heyecanları izah etmek için pek açık bir formül bulmuş ve "biz inanmayız, yalnız korkarız„ demiştir. Rasmussen bu "formülü„ şöyle tefsir ediyor:

"Âdetlerimizin hepsi hayattan alınmakta ve hayata doğru çevrilmiş bulunmaktadır. Biz hiç bir şeyi izah etmiyor, tarif etmiyor, hiç bir şeye inanmıyoruz. Yalnız korkuyoruz.„

Rasmussen, eskimoların korktuğu bütün şeyleri saydıktan sonra bu korkularla mücadele etmek için atalar ananelerine sadık kaldıklarını yazıyor ve gene diyor ki:

"Bu ananelerin nasıl geldiklerini, niçin hâkim olduklarını bilmeyiz, fakat onlara, herhangi bir felaketten korunmak için riayet ediyoruz.„

Tabiat üstünde olan şeyler insanlar üzerinde bilgi veya fikir vasıtasiyle değil, duygu vasıtasile hâkim olur. İşte bu suretledir ki ibtidailer, korktukları görülmez kuvvetlerin "tasnifini„ yapmak üzere bir "usul„ vücuda getirmezler. Onlarda, tabiat nizamı mefhumu da yoktur.

Herhangi bir felaketten korunmak için ibtidailer "nazarlık„ kullanır, "büyü„ yapar ve bilhassa uğursuz sayılan, yani bir muvaffakiyetsizlik hatırası uyandıran eşyadan kaçınırlar. Keza uğursuz sayılan insanlardan, korkulu yerlerden, kavgacı adamlardan kaçarlar. Şeytanlar, tabiî kuvvetler, hayvanlar, ölülerle mücadele edebilmek için sihire müracaat ederler.

Bu ibtidaî zihniyetin hususiyetlerinden bir çoklarına bugünkü zihniyetimizde tesadüf etmemek kabil değildir. Çünkü onun kökleri, beşerî hassasiyetin esasları sayılabilir.

***

Paris'te çıkan "Nouvelles Littéraires„ haftalığı, edebiyatta "üslûb„ meselesine dair neşrettiği bir yazıda edibin ne gibi şartlara riayet etmesi lazım geldiğini şöyle tarif ediyor:

Muharrir, okuyucuyu hiç bir zaman düşünmemelidir. "İkna„ etmek kaygusuna düştüğü gün "üslûb„ u kaybetmiştir. Başkalarına bakan muharrir hakikati gözü önünden kaçırır.

Muharrir, kitabına bütün şahsiyetini dökmelidir, fakat o suretle dökmeli ki "ferdî„ hiç bir hususa tesadüf edilmesin ve hakikat canlı ve sadık bir şekilde gösterilmiş olsun. Garib bir kaideye göre bu manzarayı canlandıran eli hiç bir heyecana titremediği takdirdedir ki üslûb, en gizli hislerin en kuvvetli bir surette meydana atılmalarına, en gizli görüşlerin şekil bulmasına yardım eder.

Tefekkür en son noktasını bulduğu zaman şekil, yani üslûbdan hasıl olan şekil, mukadder mahiyetini kazanır. Hattâ artık muharririn bile malı olmaktan çıkar ve hiç bir kelimesi değiştirilemiyen, herkesin hâfızasında menkuş kalan bazı mısralar ve darbı meseller gibi herkesin malı olur. Bir kitabın yaratıcısı, bir dünyanın yaratıcısı gibi her yerde hazır olmakla beraber hiç bir tarafta görünmemelidir. Yaratıcı, yarattığı şeyle karışmış ve "yekvücud olduğu derecede mükemmeldir.

***

Aynı gazete, Collège de France profesörlerinden B. Paul Hazard'la bir mülakat neşrediyor. Meşhur âlim, 18 inci asırda Avrupayı sarsan manevî buhran ile bugün bütün dünyayı sarmış olan manevî buhran arasında şu münasebetleri görüyor:

On sekizinci asırda da beşeriyet bugünkü gibi cefa ve acı içinde bir vicdan tahliline koyuldu. Bugünkü gibi o zaman da devlet ve ferdin haklarını; şahsî vicdan haklarile dinî teşkilatın haklarını, her milletin haklarile Avrupa camiasının haklarını telif etmek imkânsızlığı kuvetli ve umumî bir surette hissedildi idi. Unutmıyalım ki Abbé de Saint-Pierre, merkezi Cenevre veya Frankfort olmasını ileri sürdüğü bir uluslar derneği kurulması fikrini o tarihlerde ortaya attı. O devrin tetkiki, bugünkü fikrî vaziyetlerimizin bir çoğunu ve zihniyetimizi izah edebilmeğe yarar.

Ben kendi hesabıma bir çok noktaları aydınlatamadım. Meselâ o zamanın fikrî tekâmüliyle ökonomik hâdiseleri arasında sarih münasebetler tesbit etmek imknını bulamadım. Buna teşebbüs etmedim değil; fakat vesikalar bulamadım. O zamana aid olmak üzere kuvvetle görülen bir nokta varsa o da fikirlerin katî hâkimiyetidir. Metafizik tetkikler içinde kaybolunmamasını ve ruhu tahlil etmeyi tavsiye eden Locke gibi bir adamın felsefesi olsaydı 18 inci asrın bir ampirist mahiyet almasına şahid olamıyacağımız gibi Ansiklopedi de doğmıyacaktı. D'Alembert'in Ansiklopedi ön sözü tamamiyle Locke'un tesiri altında yazılmıştır. Mücerred fikirleri tecrübeye tâbi tutmanın kıymetini gösteren Newton olmasaydı 18 inci asır terakki ve ilme karşı gösterdiği imanı duymazdı. Görülüyor ki beşeriyet işlerinin idaresi canlı ve dinamik fikirlere ve bunların birbirini tashih etmesi ve tamamlamasına tâbi olmuştur. Hulasa diyebiliriz ki hayatı idare edenler filozoflardır. Zamanımıza bir istikamet verecek fikrî ve ahlakî kıymetleri bulmamızı dilerim. Ve dilerim ki bugünkü insanlar selametin ancak bu kıymetlerden gelebileceğini anlasınlar.

Fakat hangi kıymetleri kasdediyoruz? Artık maziye avdet imkânı yoktur. "Avrupa„ kelimesi bile bugün manasını değiştirmiştir.„

Romanyanın İngiltreye borcu

Bükreş'den 2 şubat tarihli Morning Post gazetesine bildiriliyor:

Kıral sarayında kıralın başkanlığı altında ehemmiyetli bir toplantı olmuştur. Bu toplantıda Romanya ticaret ve sanatlar bakanı Manulesko Strerunga'nın Romanyanın İngiltereye olan hususî ticaret borçları hakkında görüşmek üzere Londraya gitmesine karar verilmiştir.

Bu borç 2 milyon ingiliz lirası tutmakta ve nakliyat güçlükleri dolayısile ingiliz — Romanya ticareti bir çok güçlüklere uğramaktadır.

Bugünkü toplantıda B. Sterunga Romanyada yabancı ticaretine daha ziyade müsaadekâr davranılmasını teklif etmiştir. Bu teklife karşı gelen maliye bakanı B. Slavesko, istifa etmiş ve yerine B. Viktor Antonesko geçmiştir.

Fransada belediyecilik bilgileri nasıl okutulur?

K. Naci Kıcıman

Lyon toplantısına belediyecilik bilgileri için verilen fransız raporu, Paris üniversitesi şehircilik enstitüsü müdür muavini ve Paris Hukuk Fakültesi müderrislerinden M. Viriam Analid tarafından hazırlanmıştır.

Profesör raporunda: Son senelerde belediye işlerinin gerek nevi gerek mahiyet itibarile çoğaldığını ve genişlediğini nazarı dikkate alarak belediye hizmetine alınacak en küçüğünden en yüksek dereceye kadar memurların bilgi nisbetlerinin tesbiti ve bunların tayin usulleri hakkındaki esasların ehemmiyetle mevzuubahs edilmeğe değer işlerden olduğunu ve hattâ bu tetkiklerin bütün amme hizmetini görecek memurlar için de lüzumlu bulunduğunu izahtan sonra, herhangi belediyeye aid sıhhî işler veya zabıta vazifeleri küçük sahalarda basit görünürse de, büyük ve modern şehirlerde bu işlerin hükûmet idaresine devri icab edecek derecede bir memleket için mühim vaziyetler olabileceğini varid görüyor ve büdçeleri bir kısım orta devletlerin büdçeleri yekûnuna kadar varan büyük şehirlerin idaresinde, devlet idare makinesinde tatbik olunan idarî usullerin carî olması lazım geleceğini düşünüyor. Buralarda, gerek vazifelerin ifa şekilleri gerek âmir ve memurların tayini keyfiyeti devlet vazifeleri ve devlet memurlarının tayini esaslarına tâbi olmalıdır, neticesine varıyor.

Geride kalan orta şehirlerle kasabalardaki vazife tatbikatına ve memurlarla müstahdemlerin tayinlerine gelince:

Buralarda da derece derece şehir plânları veya mıntaka plânları işleri, belediye sıhhî vazifeleri, yol ve caddelerin, meydanların tanzimi, su, elektrik, kanalizasyon meseleleri, şehir içinde nakil vasıtaları ve bütün halk hizmeti için iktısadî teşebbüslerle belediyelerin bunlara iştiraki ve nihayet ucuz mesken tedariki meselesinin esasını teşkil eden arazi mübayaası gibi mühim işler bulunduğundan bu gibi şehir ve kasabalarda dahi belediye âmir ve memurlariyle müstahdemlerinin bilgi derecelerini tesbit etmek zarureti olduğunu dermeyan ediyor.

Profesör buralarda da belediye âmir ve memurlarını üçe ayırıyor.

1 — Başta belediye idaresinde idare âmirleri, malî kısım âmirleri ve fen işleri âmirleri,

2 — Ortada tetkik memurları,

(Fen adamları, hususî hukuk ve idare hukuku mütehassıslarile iktısatcılar)

3 — Nihayette de icra ve tatbik memurları (buralarda çalışacak tâli memurlarla müstahdemler)

Bunlardan birinci ve ikinci derecede bulunan âmir ve memurlara üniversitelerde görülen derslerden başka sırf belediyecilik ve şehircilik noktasından hazırlanmış programlara malik müesseseler lâzımdır. Üçüncü kısım memur ve müstahdemler için ayrı bir programla hususî tedris ve tatbikat müesseseleri bulundurulmalıdır, neticesine varıyor. Profesör bu mütalealardan sonra Fransadaki tedris vaziyetini tetkik ediyor:

İdareciliğin çok mühim rolleri olması lazım gelen Fransada dahi bir idarecilik yüksek okulunun bulunmaması büyük bir eksikti. 1848 cümhuriyeti böyle bir müessese kurmak istedi. Ve kurdu, fakat yaşamadı. Esasen ölü doğmuş bir müessese idi. İhtimalki hukuk fakültelerinin okuttuğu idare hukuku, iktısad dersleri ve içtimaî iktısad ile diğer fen okullarının programlarındaki dersler, müstakbel devlet ve belediye memurlarını yetiştirir mütaleası hâkim olmuştu. Belki de idarecilik için nazarî tedrisatın lüzumu yoktu, az çok tatbikat görenler de bu işi yapabilirler, denilmiş olabilir. Halbuki bu düşünce yüksek fransız zekâsına uymuyordu.

İhtiyaç, kendiliğinden bir müessese vücuda getirdi. Alakadarlar 1871 de bizzat bu işle uğraştılar ve serbest siyasal ilimler okulu,

A: Sıyasal,
B: İdarî
C: Ökonomik
D: Malî

Şubelerden mürekkeb olarak açıldı. Paris fakültesine mülhak şehircilik enstitüsü bilahare bu işi tamamladı, bunun yanında ulusal belediye idaresi okulu bu teşkilatı takviye etti şehircilik enstitüsü tedrisatı beş kısım üzerine teksif edilmiştir (1):

A: Şehirlerin tekamülü ve inkişafı dersi senede yirmi saattir.

B: Şehirlerin içtimaî teşkilatı dersi bu da senede yirmi saattir.

C: Şehirlerin idarî teşkilatı kısmı, bu da senede yirmi saatlik bir derstir. Malî kısım, belediye zabıtası, yollar bu kısma dahildir.

Ayrıca bu ders içinde Paris ve civarının umumî hizmetleri için konferanslar verilir.

Devlet merkezleri teşkilatı ayrıca tetkik olunur belediyelerin muhtariyeti esası, belediye memurlarının maaşları, tekaüdlükleri, mevzular arasındadır. Büyük şehirlerde asayişin temini ve tahsil meselesi de bu derslerin içine alınmıştır.

D: Şehirlerin iktısadî teşkilatı kısmı, senede beş saattir. Arazi meseleleri, emlakin tezayüd kıymeti, belediyelerin sınaî ve ticarî faaliyetleri bu kısma dahildir. Ve sonuncular için ayrıca her sene onar saat tahsis edilimştir.

E: Şehircilik sanatı kısmı senede 18 saattir. Toprak üstü ve toprak altı tetkikleri, şehir plânları, umumî yollar, şehir genişleme plânları bu kısma aiddir. Bu kısımda şehir nakil vasıtalarının tertib ve tahriki için ayrıca konferanslar verilir. Temizlik işleri, gaz, elektrik, su tevziatı meseleleri için bu kısımda senede yirmi konferans verilir.

Ve nihayet profesör bütün bu teşkilatı ve Fransanın diğer büyük şehirlerinde birbirine uymayan programlarla çalışan belediyecilik okulları, kursları ve konferanslarını da kâfi görmekte ve bunların daha ziyade inkişaf edememelerinin sebebini de merkezin sıkı mürakabesine atfeylemektedir.

Profesörün fikrince bu teşkilatın yeniden tanzimi şöyle olabilir:

Fransanın, hukuk fakültesini de ihtiva eden bütün üniversitelerinde hukukî ve idarî meseleler arasında, Paris ünievrsitesindeki şehircilik enstitüsü ve ulusal belediyecilik okulu dersleri programı tatbik olunmalıdır. Aynı Pariste olduğu gibi. Üniversite merkezi bulunan vilayet bütçesinden yardım edilmelidir.

Gerek programlar, gerek tahsil müddetleri ve ders saatleri, bu suretle bütün Fransa için tevhid edilmiş ve ulusun içtimaî, iktısadî ve idarî hayatında mühim rol oynayan belediye için Fransa gibi büyük bir memlekete layık belediyeciler yetiştirilmiş olur.

K. Naci Kıcıman

(1) Şehircilik enstitüsü, 1919 da (Şehirler hakkında yüksek tetkikat mektebi) adiyle açılmıştı. Yeni ismile 1924 de Paris üniversitesile birleştirildi. Masrafı (Seine) Departmanınca tahsis olunan paradan ve imtihan harçlarından temin olunur.

Ulusal belediyecilik okulu ise 1922 de teessüs etmişti. 1929 da şehircilik enstitüsile birleştirildi. Tahsil müddeti iki senedir, dersler akşamları saat 18 de verilir. Bunun için talebenin diğer derslerine mani olmaz. Ulusal okula giremiyecek kadar tahsili zayıf olanlara kolaylık olmak üzere 60 derslik bir devre tahsili içinde ayrıca bir program tertib olunmuştur. Enstitünün senelik kayıd ve kütüphane ücreti yüz franktır.

Şehirler ve belediyecilik birinci cild sayıfa: 35 K. N.

TÜRK ÇOCUKLARI
TÜRK KUŞU'na
uçucu üye yazılmız

Groenladda yüz günlük bir kayak yolculuğu

Yolcular telsizle çağırdıkları bir balıkçı gemisine binebilmek için bangizi geçmeğe çalışıyorlar

Geçen yaz üç ingiliz genci Groenland'da şimdiye kadar görülmemiş bir kayak yolculuğu yapmışlardır. Bu yolculuk spor bakımından olduğu kadar ilim bakımından da verimli olmuştur.

Geçen yıl Groenland'ın doğu kıyıları boyunca uzanıp giden bir dağ silsilesi bulunmuştu. Bu dağlar, mesaha bakımından Pirene dağlarından büyük oldukları gibi, bazıları İsviçre Alpları nın en yüksek tepeleri kadar yüksektir. Bu dağ silsilesi, 1933 de Lindberg'in karısile tetkik ettiği Avrupa — Amerika hava yolunu katetmektedir. Burada ise, tanınması amelî bakımdan mühim olan çok geniş ve şimdiye kadar kimse tarafından gezilmemiş büyük bir toprak parçası vardır. Bu civarlarda dolaşmış olan sefer heyetlerine iştirak etmiş bulunan mülazim Lindsay, bu toprakları tetkik etmeyi kararlaştırmıştır. Groenland'ın doğu kıyısını daima büyük bir bangiz kapladığından ve dağların bu taraftaki yamaçlarında bulunan cümudiyeler çok güçlükler doğuracak mahiyette olduğundan, mülazim Lindsay bu dağ silsilesine Groenlandın batı kıyısından kalkarak varmayı düşünmüştür. Yazın bu kıyıda deniz buzsuz olduğundan vapurlar ve sandallar denizde dolaşabilmekteirler. Bu proje çok cüretkârdı. Doğu kıyısındaki dağ silsilesine varabilmek için Groenlandın iç taraflarını örten 800 — 900 kilometrelik bir alanı geçmek gerekiyordu. Bunu muvaffakiyetle başarabilmek için mülazim Lindsay ve arkadaşları, antrenmanlı birer sporcu oluşlarına güvendiler. Bu güvenlerinde aldanmadıklarını da biraz sonra göreceğiz.

19 mayıs 1934 de üç arkadaş Groenlandın batı kıyısında, Disko körfezi üzerindeki Danimarkaya aid bir ufak köy olan Jakobshavn'da toplandı. Mülâzim Lindsay'dan başka sefere çıkanlar, topoğraf zabiti mülazim Godfreyle fotoğrafcı ve kızakları çeken köpekleri idare mütehassısı Andrev Kroftdu. Üçü de otuz yaşına gelmemiş olduklarına göre, güçlü kuvvetli gençlerdi. 42 tane köpek tarafından çekilen üç kızağa, iki buçuk aylık yiyecek yüklenmişti. Yola çıkılır çıkılmaz güçlükler başladı.

Jakobshavn'ın cenubundaki, Groenlandın iç kısmını kaplayan buzlu sahaya varabilmek için, yer yer fiyordlar ve buz yığınları dolu tepelik bir araziden geçmek gerektir. Bu yerlerde karlar ortadan kalktığı için yolculuk çok güçleşmişti. On yerlinin ve yeniden alınan kırk köpeğin yardımlarına rağmen, eşyaların taşınması için çok gay-

Groenlandı örten büyük buz üstünde ilerliyen bir kızak

Büyük hikâye Tefrika: 15

Bu da bir hikâyedir

Yazan: Yaşar Nabi NAYIR

Bunu öğrendiği zaman hayretler içinde kalmış olduğunu yazıyor. Turgud bu sözleri okurken gülümsüyor, biliyor ki, son günlerdeki alâkasızlığile Aysun, kendisinin hakikî bir ihanetini bile kayıdsızlıkla karşılıyacaktı. Fakat, ne olursa olsun, ona mutlaka bir vesile lâzımdır. Bu vesile mevcud değilse, onu her çareye baş vurup yaratacaktır. Kadın, haksız olduğuna aslâ inanmaz ve bunu kendisine kabul ettirmeğe çalışanlara düşman kesilir. Aysun da bu umumî kaideden haric kalamamışsa kabahatli midir?

Mektubunda bundan sonra dönen dedikodulardan bahsediyor, bunların kendi istikbali için ne büyük bir tehlike teşkil ettiğini ileri sürüyor. Belli ki kalb susmuş ve mantık söylemeğe başlamıştır. Yalnız "Artık sevmiyorum,, deseydi bu sayıfalar dolusu müdafaanameyi iki kelimenin içine sığdırmış olacaktı.

" Ve neticede düşündüm, taşımdım, diyor, bir kadına bir erkek lâzım olduğuna bütün imanımla kanaat getirdim,,.

İşte mektubun biricik samimî yeri. Turgud bu düşüncenin onun zihninden hiç bir zaman ayrılmamış olduğunu biliyor. Ancak Aysun'un bu kanaati bir müddet ümit perdesi altında örtülü kalmış ve işte şimdi o örtü birdenbire düşüverince bütün açıklığile ortaya çıkmıştır. Ve bu satırların arasından çıkardığı mana ile ihtimal ki Aysun'un bir evlenme teşebbüsü içinde bulunduğunu düşünüyor. Eğer hakikat böyle ise neden ona vaziyeti açıkça söylememiş, her şeyi olduğu gibi itiraf etmemiştir. Turgud'un onu bu hareketinde ancak teşvik edeceğinden bir an için olsun nasıl şüphe edebilmiştir?

Gene mektubunda diyor ki:

" Biliyorsun ki, Turgud, ne senin benimle, ne de benim seninle evlenmemize katiyen imkân yoktur. Onun için bu dedikoduların kapanmasını istiyorum.,,

Bu imkânsızlığı şimdi değil, aylardanberi biliyor, şu halde bu kararı neden bu kadar gecikmiştir. Sonra — tuhaf bir izzetinefis gösterişi — "ne senin benimle,, dedikten sonra "ne de benim seninle,, diye ilave etmeye neden lüzum görmüş? çocukluk. O ümid ki sevgisinin başlıca âmili olmuştur, şimdi onu bile inkârda tereddüd etmiyor. İnkâr, neye yarar? Öyle hakikatler vardır ki bilinmesi için söze ihtiyacları yoktur.

Ayrılık.. demek zihninde bu kadar büyüttüğü hâdise bu kadar basit bir şeymiş. İşte sevgilerinin idam hükmünü elinde tutuyor, Bununla beraber kelbinde bir çarpıntı bile yok. Artık sevgilisinden sadakatsizlik görmüş bir adamın ıstırabını bile duyamıyorum, diye düşünüyor, ve bir başka macerasının, fırtınalar, kıskançlıklar, göz yaşlarile dolu sonunu hatırlıyor; aradaki fark ne müthiş! Ben artık ihtiyarlıyorum, diyor, kalbim gençlik heyecanlarına yavaş yavaş kapanıyor. Demek, bu sevgi de, aylardanberi sevgi adını verdiği şey de bir kendini aldatıştan, bir kendi kendine telkinden başka bir şey değilmiş.

"Aysun,

"Ben ki seni anlayacak ve sana hak verecek mevkideyim, neden son defa hitab ederken olsun bana hislerini ve düşüncelerini bütün samimiyetiyle açmadın?

"Bu sözlerimi, sana, kalem ve kâğıda müracaat etmeden söylemekten ibaret olan son arzumu bile yerine getirmedin. Pek mi büyük fedakârlık olacaktı bu senin için?

"Mektubunu makineyle yazmışsın, pekî, fakat neden imzanı olsun elinle atmadın? Birdenbire nazarında bu derece korkunç bir insan mı oldum? Sevgini kaybettiğimi anlıyorum, fakat itimadını kaybetmek için ne yapmış olduğumu bir türlü bulamıyorum. Demek, mektubunu senin aleyhinde bir vasıta gibi kullanabileceğimi de hatırından geçirebildin, biliyormusun ki bu korkunç bir şey; bir yıl müddetle sevdiğimi sandığım kadın tarafından bu kadar anlaşılmamış olmak çok hazin bir netice.

"İzzeti nefsinin ne kadar büyük olduğunu bana isbat etmek istediğinden bahsediyorsun. İzzeti nefis; bu mefhumu anlayışlarımız arasında bir uçurum var. Sen, senî gerçek bir aşkla sevmem için her şeye sahibdin, Aysun, yalnız bir şeyin eksikti: izzeti nefsin. Bunu kaç defalar ve ne kadar kabaca yüzüne vurmuş olduğumu hatırlamıyor musun? Ah, çocuğum, senin mağrur bir kadın, fakat benim anladığım, tahayyül ettiğim manada mağrur bir kadın olmanı ne kadar istedim, bunun için ne kadar çalıştım, fakat anladım ki gururu, insana bir elbise gibi sonradan giydirmeye imkân yoktur.

(Sonu var)

Eski bir volkan eteğinde

ret sarfedildi. Nihayet 2 haziran tarihinde yolcular kayaklarını takarak Fransanın mesahasından üç defa daha büyük olan yekpare buz örtüsünü geçmeğe hazırlandılar. Fakat eşyalar ve yiyecekler ağır oldukları için hepsinin birden taşınmasına imkân yoktu. Onun üzerine eşyalar küçük paketlere taksim edildi ve yolcular bunları geçecekleri yol üzerine, aralarında mesafe ile dizdiler. Böylece yapılan depoların üzerine üç kilometre mesafeden görülebilecek birer siyah bayrak diktiler. Ayrıca geçtikleri yol üzerine de 800 metrede bir birer ufak kırmızı bayrak diktiler. Çünkü, sisin birdenbire bastırdığı bu yeknasak buz ovasında yol bulmak için çok dikkat etmek gerektir.

Sürekli yağmurlar yüzünden, eşya ve yiyeceklerin taşınması çok zahmetli oldu. Yağmurlar yüzünden kar daha çabuk eridiğinden, buz ovasının bütün çukur yerleri sulu bir karla dolmuştu. Bunun içinde de adamlar ve köpekler bocalayıp duruyorlar ve kızakları ilerletemiyorlardı. Yağmur bir kaç gün devam etti ve bu müddetçe üç arkadaş her gün sıfır derece soğuklukta bir banyo yapmak mecburiyetinde kaldılar. Tabiî yiyecekler de bu yüzden ıslandı. Yalnız âlet kutuları ve fotoğraf filmleri kurtarılabildi.

Sulu kar içinde çabalamaktan kurtulmak için küçük vadilerin etrafındaki buz tepeciklerine çıkmak da tehlikeli idi. Çünkü bu tepeciklerde bir çok görünmeyen çatlaklar vardı ve köpekler birbiri arkasından bunların içine düşüyorlardı. Düşen köpekleri çıkarmak için üç arkadaştan biri bir ipe tutunarak yarın içerisine iniyordu. Bununla beraber beş köpek kayboldu. Bu da ehemmiyetli bir zarar idi. Yolculuğun muvaffakiyeti, hattâ yolcuların hayatı bile köpeklere bağlı idi. Köpekler öldüğü takdirde başka taşıma vasıtalarına malik olmayan kayakçıların oldukları yerde açlıktan ölmekten başka yapacakları bir şey yoktu.

Daha az kuvvetli adamların dayanamıyacakları iki haftalık bir uğraşmadan sonra küçük kafile düz ve sert, iyi bir yol buldu. Kızaklar kolayca yürümeğe başladılar ve günde 35 kilometre ilerlemek kabil oldu. Fakat etraftaki manzaranın yeknasaklığı çok cesaret kırıcı idi. Ne tarafa bakılsa hep göz alabildiğine uzanıp giden aynı beyaz ovadan başka bir şey görünmüyordu. Hiç bir canlı mahlûka, hattâ ufak bir sineğe bile rastlanmıyordu. Yalnız soğuktan ölmüş bir toprak, aydaki buzlu manzaralara benzeyen bir peyzaj.. Köpekler bile bu yeknesaklıktan hoşlanmıyorlardı, hiç bir zaman önlerinde varılacak bir hedef görmediklerinden, kızakları isteksiz isteksiz çekiyorlardı.

Buz üzerinde 40 defa konaklandıktan sonra yolcular 20 temmuz tarihinde nihayet toprağı gördüler. Çok uzakta, sağ tarafta bir dağın karlı tepesi göründü. Mülazim Lindsay hatıralarında: " Hiç bir gemici kıyıyı gördüğü zaman, bizim bu dağın tepesini görünce duyduğumuz sevinci duymamıştır.,, diye yazıyor.

Ertesi gün kayakcılar doğu Groenlandının alpları olan bu dağların eteğine vardılar. Bu suretle yolculuğun ilk merhalesini, bu kutub toprağını örten geniş ve büyük buzlu kubbeyi geçerek, bitirmiş oldular. Bundan sonra asıl tetkik yolculuğu başlıyordu.

Kafile Scoresby Sonna hizalarındaki dağlara vardı. Buradan da doğu cenubuna dönerek bu dağların kenarından Danimarkaya aid bir köy olan Angmasalik'e doğru ilerlemeğe başladı. Yolculuk burada bitiyordu ve oraya varmak için kayakla 884 kilometre daha gitmek gerekti.

Keşif yolculuklarında da asıl olan, savaşta olduğu gibi uzun zaman dayanmaktır. Onun için her yolcunun gündelik tayini 735 grama indirildi. Bununla doyamıyan yolcular köpeklerin yemesine mahsus ve kıyılmış etle sebzeden yapılarak yağa bulaşmış köfte şeklinde etleri yiyorlardı. Kedi ve köpek etinden yapılan bu yiyecek pek de lezzetli değildi ama böyle bir buz çölünün ortasında şekilpesend olmak da pek kabil olamıyordu.

Hava açılınca etraftaki manzarayı görebilen bir tepeciğin üzerinde konaklanıyor, fotoğraf çekiliyor ve görünen tepeler kaydediliyordu. Bu sayede ileride dağ silsilesinin haritasını yapmak kabil olacaktır.

Heyetin reisi mülazim Lindsay, şöyle diyor: "Bir buz tepesine varınca, manzaranın güzelliği ve büyüklüğü karşısında durduk. Bulutsuz bir gökün üzerinde sivri zirveler ve karlı tepeler gayet net olarak görünüyordu. Cenubta, batı cenubunda ve doğu cenubunda yüce dağlar göz alabildiğine uzanıp gidiyordu. Bu manzara karşısında astronomik bir tetkik yapmak için durduk. Fakat daha âletleri çıkarmadan, kuvvetli bir rüzgârla beraber kar yağmağa başladı.,,

Cümudiye üzerinde bir telsiz istasyonu kara saplanmış kayaklar anten direği vazifesini görüyor.

Beyaz çölde yolcuların kurduğu kamp

Bunun üzerine yolcular iki gün müddetle çadırdan çıkamadılar. Hava düzelince, yeniden yola koyulmak için hazırlıklara başladılar. O sıralarda bir gaz ocağı devrildi. Az daha çadırla yolcuların içine yattıkları portatif yataklar yanıyordu. Yolcular bunları kaybetselerdi, hedeflerine varmak için daha 720 kilometre kalmış olduğundan, soğuktan öleceklerdi.

Kafile durmadan doğu cenubuna doğru yol alıyordu. Yolculuk, şekilleri bakımından alaka verici fakat gözleri çok yoran buz parçaları yüzünden güçleşiyordu. Bir çok yerlerde cümudiyenin üzerinde 150 den 300 metreye kadar derinlikte ve 8 den 15 kilometreye kadar genişlikte, kenarları dimdik çukurlara rastlanıyoru. Köpekler ve kızaklarla beraber bu kocaman hendekleri aşmak için yenilmesi gereken güçlükler kolayca anlaşılır. Hava açık olduğu zaman bu iş nisbeten kolaydı, fakat kapalı veya sisli havalarda bir çok güçlükler ve tehlikelerle karşılanıyordu. Nitekim sisli bir günde yol alırken kafile 500 metre derinliğinde bir uçuruma düşmemek için tam zamanında durabildi.

Bu dağların batı eteklerinde bir aydan fazla bir zaman uğraştıktan sonra kafile nihayet Forel dağının eteğine gelerek, şimdiye kadar yaptığı haritaları, oraların haritalariyle karşılaştırdı. Şimdi artık tanınmış yerlere varılmıştı ama yolculuğun son merhaleleri çok güçleşmişti. inişi yapabilmek için havanın açık olması gerek iken, hava hemen daima sisli idi. Ancak dört günlük yiyecek kaldığından, havanın açmasını beklemek de imkânsızdı. Nihayet bulutlar sıyrıldı ve karşıda kayalıklı tepeler, daha uzakta da Aysbergler'le dolu deniz göründü. Yolcular kurtulmuşlardı; köpekler bile anlamışlardı. Kulaklarını dikerek toprağa baktılar ve sonra da kızakları hızlı hızlı, şevkle çekmeğe başladılar. Biraz sonra küçük kafile bir fiyord'un kenarına geldi, oradan da Angmagsalik'e vardı. Telsizle haberdar edilen bir balıkçı gemisi orada bekliyordu. Yolcular vapura bindiler.

Buzler üzerindeki yolculuk 103 gün sürmüştü. Bu üç ay ve 11 günlük zaman içinde aşağı yukarı 1740 kilometrelik bir mesafe katedilmişti. Böylece Lindsay ve arkadaşları kayakla buz üzerinde mesafe rekorunu kırmış oldular. Bu spor hünerinden başka, dünyanın en merak uyandırıcı yerlerinden birinin de haritalarını almış olmak şerefini de kazanmışlardır.

İllüstrasyon, Paris - 2. 2. 35

Kırşehir Ticaret Bankası Meclisi idaresinden :

Kırşehir Ticaret Bankası Türk anonim şirketi hissedaran heyeti umumiyesi sureti adiyede zirde yazılı mevaddı müzakere etmek üzere Banka binasında 28 şubat 935 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtte içtimaı meclisi idarece tahtı karara alınmış olduğundan tarih ve yevmi mezkûrda hissedaranın hazır bulunmaları ilan olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — 934 senei hesabiyesi hakkında meclisi idare ve murakıp raporlarının okunması.

2 — 934 senei hesabiyesi bilânçosu ile kâr ve zarar heseplarının okunması ve temettüün tezyidi hakkındaki teklifin tasdiki.

3 — 934 senesi murakıp ücretinin tayin ve takriri.

4 — 935 senesi için bir murakıp intihabı.

5 — Müddetleri hitam bulan meclisi idare azasından Abbas o. Süleyman, Mehmet o. Bekir, Akçaağıllı Mustafa nın yerine yeniden üç kişi intihabı. 1—513

Ankara Nafıa Başmühendisliğinden:

Vilayet Nafıa Başmühendisliğinin marangozhanesi için muktazi 9,5 metre mikâp muhtelif ebatta kereste ile 20 tekerlek başlığı, 300 tekerlek parmağı ve 5adet Kontrüplâk pazarlıkla satın alınacağından vermek istiyenlerin bedeli muhammeni olan 407 lirasının % 7,5 nisbetinde teminatlariyle birlikte 14-2-935 tarihinde saat 14,5 da Vilâyet encümenine ve işi öğrenmek için de her gün vilayet Başmühendisliğine gelmeleri ilan olunur. (303) 517

Ordu sıhhat ve ictmai muavenet müdüurlüğünden:

Şehirden iki buçuk kilometre mesafede memleket hastanesinin 1977 lira 50 kuruş keşifli ve şehir cereyanından uzatılmak suretiyle yapılacak elektrik tesisatına müteallik keşifname ve fennî şartname mucibi hareket olunmak üzere açık artırma ile münakasaya konularak 21-2-935 perşembe günü saat 16 da ihale edileceğinden taliplerin şartnameyi görmek ve münakasaya iştirak etmek üzere mezkûr günde vilayet daimî encümenine müracaatları ilan olunur. (305) 1—515

P. T. T. Binalar ve levazım Müdürlüğünden :

5000 ilâ 8000 kilo boru ve levha halinde hurda kurşun açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli (1,750) liradır.

Eksiltme 27-2-935 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 de Ankara'da P. T. T. Alım Satım Komisyonunda yapılacağından isteklilerin o gün tayin olunan saatte (132) liralık iğreti güvenmelerini vezneye yatırdıklarına dair makbuz veya muteber bir banka teminat mektubu ile ve 2490 No. lu kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesaiki hamilen komisyon riyasetine müracaatları, Şartname her gün Ankara'da Binalar ve Levazım Müdürlüğünden, İstanbul'da Beyoğlu Postanesinde Levazım Ayniyat muavinliğinden parasız olarak alınabilir. (297) 1—510

Karacabey Harası Müdürlüğünden

26-1-935 cumartesi günü saat 14 de kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan haranın on aylık mevaddı müştaile ihtiyacı eksiltmesinde verilen fiatlar haddi lâyık görülmediğinden uzatılarak 4-2-935 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtte İstanbul Baytar Müdürlüğünde ihale edileceği ilan olunur. (527-237) 1—415

HAVACILIK ve SPOR

UÇAK ŞEHİDLERİ

SAYISINDA:

Ölmezlerin günü	*H. V. S.*
Bağrımızda yatanlar için (Şiir)	*Server Ziya Gürevin*
21 İkincikânun (Şiir)	*Behçet Kemal Çağlar*
Uçak Şehidleri	*M. Nurettin Artam*
Şehid Kanadlar	*Abidin Daver*
Yüzbaşı Bedri	*Sinanoğlu*
FAZIL	*A. Süreyya*
Şehid tayyareciler (Şiir)	*Cemal Azmi*
Waşington Konferansında	*Ş. K.*
22 yıllık bir hatıra:	
Ana (Hikâye	*Server Ziya Gürevin*
TÜRK KUŞU: hakkında görüşler ve düşünüşler:	*Mümtaz Faik Akşamcı*

TÜRK KUŞUNA ÜYE YAZILMAK İSTİYENLER

Mecmuanın bu sayısındaki TÜRK KUŞU TALİMATNAMESİNİ OKUMALIDIRLAR

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından:

İstanbul'da Beykoz hükûmet tabibi Bay Hakkı namına yazılı (D) sınıfından birer hisselik 12479 ve 12480 sayılı aslî hisse senetleri gayıp olduğundan bu senetlerin artık hükmü kalmadığı ve başka sayılarla Bay Hakkıya yeniden senet verildiği ilan olunur. 1—514

Öksürükler çok defa tehlikeli hastalıklar gösterir.

KATRAN HAKKI EKREM

Bu tehlikelerin önüne geçerek öksürükleri keser ve müzmin bronşitler ile göğüs nezlelerini katiyen geçirdiği gibi nefes darlığına da çok faydası vardır. 1—172

Ankara Belediye Reisliğinden :

1 — Belediye hududu dahilindeki sokaklar için en az 1500 sokak levhası yaptırılacağından açık eksiltmeğe konulmuştur.

2 — 30 santim uzunluğunda ve 20 santim genişliğinde pirinç halitasından kırmızı nitro selliloit boyalı zemin üzerine yazıları beyaz nikelaj kabartma olması lazım gelen sokak levhalarının dört adet vidası ile beraber muhammen bedeli 2625 liradır.

3 — Nümuneyi görmek ve şartnameyi okumak veya almak için Ankara belediyesinde numaralama komisyonu reisliğine müracaat edilmelidir.

4 — Açık eksiltme 17. 2. 935 pazar günü tam saat on beşte Ankara belediyesi şirketler komiserliği odasında yapılacaktır.

5 — Teminat 196,88 liradır. (213) 1 — 396

Jandarma umum kumandanlığı Ankara satınalma komisyonundan

Mevcud evsaf ve örneğine uygun olmak şartiyle (20) ilâ (30) bin arasında Harb paketi kapalı zarf usuliyle 18. 2. 935 pazartesi günü saat (15) te satın alınacaktır. İstekliler parasız olarak şartnamesini komisyonumuzdan alabilirler. Eksiltmeğe girmek istiyenler bir tanesi 25 kuruş tahmin edilen harb paketi için (562) lira (50) kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubu ve 2490 sayılı kanun ve şartnamesinde yazılı belgeli teklif mektublarını eksiltme günü saat (14) e kadar komisyonumuza vermeleri. (214) 1 — 395

Bütün Dünyada olduğu gibi **Ankara'da da beğenilen** Radyo Yalnız **Sahibinin - sesi** radyolarıdır.

Nurettin ve Şeriki, Bankalar Caddesi No. 18 Telefon: 2155 1—474

Cümhuriyet Merkez Bankasının 7 şubat 1935 vaziyeti

Aktif

	Lira	Lira
KASA:		
Altın: safî kilogram 13.950,922	19.623.129,66	
Banknot	8.834.810,—	
Ufaklık	654.361,18	29.112.300,84
DAHİLDEKİ MUHABİRLER:		
Altın: Safî Kg. 1.788,024	2.515.004,—	
Türk lirası	320.955,80	2.835.959,80
HARİÇTEKİ MUHABİRLER:		
Altın: Safî kilogram 3.807,024	5.354.894,75	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	14.100.637,68	19.455.532,43
HAZİNE TAHVİLLERİ:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan tediyat.	10.121.623,—	148.626.940,—
SENEDAT CÜZDANI:		
Hazine bonoları	3.730.642,60	
Ticarî senedat	7.638.634,61	11.369.277,21
ESHAM VE TAHVİLAT CÜZDANI:		
Esham ve tahvilât (Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı (itibarî kıymetle)	30.318.047,19	
Esham ve Tahvilât	4.870.013,69	35.188.060,88
AVANSLAR:		
Altın ve döviz üzerine	27.694,32	
Tahvilât üzerine	600.375,76	628.070,08
HİSSEDARLAR		4.500.000,—
MUHTELİF		10.787.743,77
	YEKÛN	262.503.885,01

Pasif

	Lira	Lira
SERMAYE		15.000.000,—
İHTİYAT AKÇESİ		663.914,30
TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat	10.121.623,—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	148.626.940,—	
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vazedilen	15.688.000,—	164.314.940,—
TÜRK LİRASI MEVDUATI:		
Vadesiz	18.751.922,45	
Vadeli	—,—	18.751.922,45
DÖVİZ MEVDUATI:		
Vadesiz	9.854.284,57	
Vadeli	724.373,16	10.578.657,73
MUHTELİF		53.194.450,53
	YEKÛN	262.503.885,01

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 5 ½ — Altın üzerine avans % 4 ½

Milli Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

Yerli fabrikalar mamulâtından beher metresinin tahmin edilen bedeli 36 kuruş olan 12,000 metre TELA ile bir metresinin tahmin bedeli 35 kuruş olan 45,000 metre haki astarlık bez kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 20-2-935 çarşamba günü saat 15 dedir. İsteklilerin şartname ve örnekleri parasız olarak M. M. V. Sa. Al. Ko. dan alabilirler. Eksiltmeye girecekler 1505 lira 25 kuruşluk teminat mektup veya makbuzları ve kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını belli gün ve ihale saatından en az bir saat evel M. M. V. satınalma komisyonuna vermiş bulunmaları. (229) 1—423

İLAN

1 — Bir metresinin tahmin edilen fiatı 450 kuruş olan 2000 metre haki elbiselik kumaş kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 27-2-935 çarşamba günü saat 15 dedir.

3 — Muvakkat teminat 675 liradır.

4 — İstekliler şartnamesini parasız almak ve örneğini görmek için her gün öğleden sonra komisyona uğrıyabilirler.

5 — Eksiltmeye girebilmek için kanunun tarifatı dairesinde muvakkat teminatlarile artırma eksiltme kanununun 2 ve 3 üncü maddesindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermiş bulunmaları. (300)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

KIRIKKALEDE TİP 12, 13 EVLERİ İÇİN HARİCÎ SU TESİSATI

Bedeli keşfi 7470 lira olan yukarda yazılı tesisat 21 şub. 935 tarihinde perşembe günü açık eksiltme ile Askerî fabrikalar satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartname 38 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin 560 lira 25 kuruş muvakkat teminat ile 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (263) 1—470

ELEKTRİK MALZEMESİ

Tahmini bedeli 80000 lira olan elektrik malzemesi 23-Şub-935 tarihinde cumartesi günü saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi dört lira mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 5250 lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (264) 1—471

20 TON MUTAHHAR AVRUPA KIRPINTI PAMUĞU

Tahmini bedeli 8000 lira olan yukarda miktarı yazılı Mutahhar kırpıntı Avrupa pamuğu 28 mart 935 tarihinde perşembe günü saat 15 de Ankara'da askerî fabrikalar satınalma komisyonunda kapalı zarfla satınalınacaktır. Zarflar saat on dörtten itibaren komisyonca kabul edilir. Şartname bedelsiz olup komisyondan verilir. Muvakkat teminat (600) liradır. Taliplerin mezkûr gün ve saatta 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaikle komisyona müracaatları. (302) 1—518

P. T. T. Başmüdürlüğünden:

Ankaramızda bulunan 1136 kilo kullanılmış sahra kablo teli pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin 14 şubat perşembe günü saat 14 de komisyonumuza müracaatları. (Telefon: 1013 (207) 1—355

ÇARDAŞ FÜRSTİN

MARTHA EGGERTH

Nafıa Bakanlığından:

Eloğlu istasyonuna 15 ve Maraşa 9 saat mesafede bulunan Kirazderesi ve SUSU ormanlarından kesilmek ve Eloğlu veya ona mücavir istasyonlardan birinde teslim edilmek şartiyle muhammen bedeli 5462,5 lira bulunan 1150 adet çam telgraf direği kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 21.2.935 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 de Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin, tekliflerini Ticaret odası vesikası ve 409,69 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun Banka kefalet mektubu ile birlikte 21.2.935 perşembe günü saat 14 e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

İstekliler bu hususiaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (248) 1—437

Maliye Vekâletinden:

Darp edilmekte olan Gümüş paralardan *Dört milyon* liralık kısmı az bir zaman zarfında tamamen tedavüle vaz edilmiş olacağından eski gümüş paraların 1 şubat 1936 tarihinden itibaren herhangi bir kıymetle mübadele vasıtası olarak kullanılamıyacağı hilâfına hareket edenler hakkında kanunî takibat yapılacağı 2257 No. lu kanunun sekizinci maddesi mucibince ilan olunur. (244) 1—435

İş arıyorum

Sefaretlerde çalıştım her işden anlar temiz bir kadınım bir kişi yanında çalışmak istiyorum.

Telefon: (2119) 1—505

Ankara Yüyksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Muhammen bedeli Lira	Takım	Nevi
160	10	Elbise
1032	86	"
1192	96	

Enstitümüzün hademeleri için pazarlık suretile yukarda müfredatı görülen 96 takım elbise yaptırılacaktır. Nümuneyi görmek ve şartnamesini parasız almak istiyenler enstitü idare müdürlüğünden alabilirler. Ve 20 şubat 935 gününe rastlıyan çarşamba günü saat 15 te de ihalesi yapılacağından yüzde 7,5 teminatlariyle enstitü idare ve ihale komisyonuna gelmeleri. (286) 1 — 491

Emniyet işleri Umum müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurlarına yaptırılacak 4500 — 6000 takım resmî elbise ve 4500 — 6000 kasket ve 291/400 takım sivil elbise ve 1300 — 1500 adet kaputun münakasası günleri olan 18. 12. 934 ve 12. 1. 935 tarihlerinde talib çıkmadığı için pazarlıkla yaptırılmasına karar verilmiştir.

2 — Şartnamede değişiklik yoktur.

3 — Talib olanalrın 21.2.935 perşembe günü Ankara'da emniyet işleri umum müdürlüğündeki eksiltme komisyonuna gelmeleri ilan olunur. (279) 1 — 486

Nafıa Bakanlığından:

Kayaderesi istasyonuna 16 saat mesafede bulunan Göksunun Yalakhasan ormanından kesilmek ve Kayaderesi veya ona mücavir istasyonların birinde teslim edilmek şartiylemuhammen bedeli 9800 lira bulunan 2000 adet çam telgraf direği kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 21.2.935 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15,30 da Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin, tekliflerini Ticaret odası vesikası ve 735 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun Banka kefalet mektubu ile birlikte 21.2.935 perşembe günü saat 14,30 a kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

İstekliler bu hususiaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (249) 1—438

Afyonkarahisar belediyesinden:

Yeni Mezarlıkla nizamnamesine göre inşası ikmal edilen Afyonkarahisar Şehir mezarlığı ortasında yaptırılacak (5426) lira 59 kuruş bedeli keşifli tayyare şehitlerine mahsus abidenin inşası 27-1-935 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur. İhalei katiyesi 16-2-935 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte Afyonkarahisar belediyesinde yapılacaktır. Talipler Resim, Keşif ve şartnamesini İstanbul, Ankara ve Afyon Belediyesine müracaatla görebilirler. Taliplerin (380) lira teminatı muvakkateleri ve bu gibi yaptıkları işlere ait vesikalariyle birlikte ihale günü Afyonkarahisar Belediyesine müracaatla teklif mektuplarını vermeleri ilan olunur. (551-258) 1—449

Kuruluş 1891 **UYANIŞ** Serveti fünun yerine çıkar

44 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitapevidir. Senelik abone 10 lira. Sayısı 20 kuruş.

İstanbul Emlâk Millî Müdürlüğünden:

Galatada Kemenkeş Kara Mustafapaşa mahallesinin Topçular ve Yüksek kaldırım caddelerinde eski 31, 33, 35, 37 ve yeni 25, 27, 29/,1 ve 119, 119/,1 ve 119/2 numaralarla mürakkam dükkânları müştemil Değirmen hanı namile maruf hanın 120 hisse itibarile 34,5 hissesi bedeli iki taksitte ödenmek şartile muhammen 15022 lira üzerinden 19 şubat 935 salı günü saat on beşe kadar pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde, muhammen bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatlariyle, pazar ve salı günleri, İstanbul millî emlâk müdürlüğündeki satış komisyonuna müracaatları.
(M) (302-167) 1 — 317

P. T. T. Başmüdürlüğünden:

İdaremiz posta vesaiti nakliyesi için pazarlıkla iki bin litre benzin alınacaktır.

Vermiye talib olanların 3 mart 935 pazar günü saat on beşe kadar baş müdürlük eksiltme komisyonuna verilecek benizn nümunelerile birlikte müracaatları ve bu müddet içinde nümunesi muvafık görülen ticarethanenin istediği fiatta haddi itidalde görülürse müddetin sonuna intizar edilmeksizin ihalenin yapılacağı ilan olunur.
(292) 1 — 496

Ankara binicilik mektebi Müdürlüğünden:

Ankara binicilik mektebi hayvanları için (39,000) kilo yulaf (29,000) kilo yataklık sap samanı (1000) kilo kaya tuzu münakasaya konulmuştur. İhale 21 şubat 935 perşembe günü saat on dörtte atlı spor kulübü binasında yapılacaktır. Şartnameyi görmek istiyenlerin mekteb muhasipliğine müracaatları ilan olunur. (208) 1 — 378

Maliye Vekâletinden:

1 — 2257 No: lu madeni ufaklık para kanununa tevfikan Devlet alacaklarına mahsuben otuz sekiz kuruştan alınmakta olan beher mecidiye, Gümüş fiatının yükselmesi hasebile Kırk beş kuruşa çıkarılmış ve bu fiat üzerinden kabul edilmesi için malsandıklarına tebliğat yapılmıştır.

2 — Cümhuriyet Merkez bankası da beher on gram safi meskûk ve gayri meskûk halis gümüşü 22 kuruş 50 santimden satın alacaktır. (243) 1—434

Kumbara bütün bir istikbaldir.

Türkiye İş Bankası

Ankara Şehri İmar Müdürlüğünden

Yegen bey mahallesinde Hamam sokağında yeşil sahaya tesadüf eden kadastronun 176 numaralı adasının 1,2, 3 ve 4 üncü parsellerinin alınan menafii umumiye kararı mucibince istimlâk edileceği ve haritalarının birinin belediye birinin İmar dairelerine birinin de mahalline asıldığı ilan olunur. (301) 1—519

Yenişehirde

Kiralık ev

Satılık eşya, ceviz yatak odası takımları. Telefon: 2655 1 — 487

Acele satılık arsa

İsmet Paşa mahallesinde demirli köprü yanı önü asfalt (3600) metre murabbaı arsa toptan ve perakende acele satılıktır. İsteklilerin Adliye sarayı karşısında ev işçileri bürosunda Bay Hilmi'ye başvurmaları. Telefon: 2119 1—473

ANKARA ASLİYE BİRİNCİ HUKUK MAHKEMESİNDEN:

Ankaranın Erzurum mahallesi civarında topraklık mevkiinde Asımın bağı karşısındaki barakada mukim sabık polis memurlarından Çerkeşli Sabriye.

Aleyhinize açılan meni müdahale, zarar ziyan ve tazminat davasının yapılmakta olan muhakemesinde 6-2-935 tarihi için namınıza çıkarılan davetiye gösterilen adreste bulunmadığınızdan ve ikametgâhınızın meçhul olduğundan bahisle bila tebliğ iade edilmiş ve mahkemece ilanen tebliğat icrasına karar verilmiştir. Muhakeme günü olan 23-2-935 tarihinde mahkemede hazır bulunmanız veya musaddak bir vekil göndermeniz ve aksi takdirde hakkınızda H. U. M. K. 409 uncu maddesine göre muamele yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur.
1—512

İLAN ŞARTLARI

Sayıfa	Beher Santimi	Sayıfa	Beher Santimi
2	300	3	200
4	150	5	100
6	80	7	40
8	25	kuruştur.	

1 — Hayır işlerine ve yeni çıkan kitablara aid ilânlardan % 15 tenzilât yapılır.

2 — Zayi ilân bedelleri maktu yüz otuz kuruştur.

3 — Tebrik, teşekkür, evlenme vefat ve katı alâka ilânlarından maktuan beş lira alınır.

ABONE ŞARTLARI

Müddet	Dahilde	Hariçte
Seneliği	17 Lira	30 Lira
6 Aylığı	9 „	16 „
3 Aylığı	5 „	9 „

Posta ücreti gönderilmiyen mektublara cevab verilmez.

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

Kıt'a hayvanatına ait 205,396 kilo yulaf kapalı zarfla yeniden eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli yedi kuruş birinci pey 1078 liradır. İhalesi 23 - şubat-935 cumartesi günü saat on altıdadır. İsteklilerin Vize eksiltme komisyonuna gelmeleri. (270) 1—472

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY.

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü Nasuhi BAYDAR.

Çankırı caddesi civarında Ulus matbaasında basılmıştır.

Ankara Belediye Reisliği İlânları

İLAN

1 — Halde 12 numaralı dükkân 31. 5. 935 tarihine kadar açık artırma ile kiraya verilecektir.

2 — İhale 16. 2. 935 cumartesi günü saat on buçukta muhasebede yapılacaktır.

3 — Şartnamesini görmek istiyenler her gün muhasebeye gelmelidirler.

4 — Muvakkat teminat (12,13) liradır. (192) 1—337

İLAN

1 — Yenişehirde 1167 inci adanın 4/1 üncü parselinde fazla çıkan 22 metre murabbaı yer açık artırma ile satılacaktır.

2 — İhale 16-2-935 cumartesi günü saat on buçukta muhasebede yapılacaktır.

3 — Şartname ve haritasını görmek istiyenler her gün muhasebeye gelmelidirler.

4 — Muvakkat teminat (2,55) liradır. (202) 1—341

İLAN

1 — Yenişehirde Selânik caddesinde 1049 uncu adanın 3 numaralı parselinde 79 metre murabbaı yer açık artırma ile satılacaktır.

2 — İhale 16-2-935 cumartesi günü saat on buçukta muhasebede yapılacaktır.

3 — Şartname ve haritasını görmek istiyenler her gün muhasebeye gelebilirler.

4 — Muvakkat teminat (35,55) liradır. (203) 1—342

İLAN

Fazla bulundurulmasından dolayı müsadere edilen 17 teneke gaz pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin 21-2-935 perşembe günü saat 11 de Belediye Levazım Müdürlüğüne gelmeleri. (304) 1—516

KREM

balsamin
kanzuk

Yegâne ciddi güzellik kremidir. Teninizin daimî tazeliğini yalnız K R E M B A L S A M İ N ile korursunuz.

Dr. Cimsit nasır ilâcı
KORRİSİD

En eski nasırları bile çok kısa bir zamanda tamamile kökten çıkarır.

Merkez deposu Kanzuk eczahanesi
Her Eczanede bulunur.

Afyonkarahisar belediyesinden:

Yeni Mezarlıklar nizamnamesine göre inşası bildirilen Afyonkarahisar şehir mezarlığı ölü gömmesine mahsus beheri on üç lira bedeli muhammenli ve lâakal elli sene dayanacak tarzda (19) adet defterin tabı 27-1-935 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur. İhalei katiyesi 16-2-935 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte Afyonkarahisar belediyesinde yapılacaktır. Şartname ve sairesini görmek istiyenler Afyon belediyesine müracaatla görebilirler. Taşrada olanlar talep ettiklerinde posta ücretlerini de birlikte gönderdikleri takdirde kendi adrselerine gönderilir. Taliplerin 15 lira teminatı muvakkateleriyle birlikte ihale günü Afyonkarahisar belediyesine müracaat etmeleri ilan olunur. (552-259) 1—448

İktısat Vekâletin den:

1 — İktısat Vekâleti Teşkilatı ve Oda ve Borsalar Umumî Kâtipliği için yüksek Meslek Tahsili görmüş gençlere ihtiyaç vardır. Yüksek İktısat ve Ticaret Mektepleri mezunları ve bunların arasında dil bilenler tercih olunacaktır.

2 — Türkçe ve ecnebi dillerde İstenoğrafi ve Daktiloğrafiye muktedir Bayan ve Baylara ihtiyaç vardır. İstiyenlerin Tahsil, Sıhhat, Askerlik, vesikaları, Nüfus kâatları sureti ile, iki fotoğraflarını göndermeleri ve kendileri hakkında malûmat alınabilecek en aşağı iki adres göstermeleri suretile Ankara'da Vekâlet Zat İşleri Müdürlüğüne on gün içinde müracaatları ilan olunur. (298) 1—506

Ankara Belediyesinden:

Sokak adı	CİNSİ	Keşif Bedeli L. K.
Ulu kapı caddesi	Adi kaldırım tamir	1320.00
Dumlupınar dökmeci So.	„ „ inşası	239.40
Hacı Halil Ma. Halilağa So.	„ „ tamiri	118.52
Ulucanlar Ma. Göztepe So.	„ „ „	102.37
Hacı Mehmet efendi sokağı	„ „ „	247.80
		2028.09

1 — Yukarda keşif bedelleri ve adları yazılı sokaklarda âdî kaldırım inşa ve tamir ettirilecektir.

2 — Keşif ve şartnamelerini görmek için fen kalemine gelinecektir.

3 — Eksiltme açıktır. 18-2-935 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Fen Müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat ayrı ayrı yüzde yedi buçuktur. (235) 1—418

Halkevinde

Raşid Rıza

Tiyatrosu

12/2/1935 salı günü akşam saat 20,30 da ilk defa olarak

Bir avuç ateş

Komedi 3 perde Telefon: 2653

SİNEMALAR

YENİ

Bugün Bu gece
Carole Lombard ve Jorj Raft tarafından emsalsiz bir surette temsil edilen
BOLERO
Yükselme hırsı — dans iptilâsı baştan başa müzik fransızca sözlü

KULÜP

Bu gece
Dünya yüzme şampiyonu Johnny Weismuller ve M. O. Sullyavn tarafından temsil edilen
TARZAN VE EŞİ
Aşk - heyecan - macera ve dehşet filmi
6,30 matinesinde revü yoktur